

SATISFAȚIA ȘI PERCEPȚIA BENEFICIARILOR PROIECTULUI PRIM

Chișinău – 2020

Autor

Centru de Analize și Investigații Sociologice, Politologice și Psihologice CIVIS (Centrul CIVIS)
2019, Centrul CIVIS
Str. Maria Cebotari 61, of. 1, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
www.civis.md, office@civis.md

“Acest material este realizat în cadrul Proiectului “Reforma Învățământului în Moldova” implementat de Ministerul Educației cu suportul financiar al Băncii Mondiale.”

© PRIM, CIVIS

Opiniile exprimate în acest raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat opinia oficială a proiectului PRIM, instituției finanțatoare sau a Guvernului Republicii Moldova.

CUPRINS

LISTA DIAGrame	4
SUMAR EXECUTIV	6
DESIGNUL STUDIULUI	11
I. PROFILUL SOCIO-DEMOGRAFIC AL RESPONDENȚILOR	13
II. ASPECTE GENERALE	15
2.1. Percepții generale privind școala	15
2.2. Dinamica satisfacției privind unele aspecte ale calității educației.....	16
III. PROCESUL DE INFORMARE	19
3.1. Satisfacția privind procesul de informare a părinților	19
3.2. Starea actuală privind informarea părinților	21
IV. PROCESUL DE IMPLICARE	24
4.1. Satisfacția privind procesul de implicare a părinților.....	24
4.2. Starea actuală privind implicarea părinților.....	25
4.3. Așteptările părinților privind procesul de implicare	29
V. FIȘA INSTITUȚIEI	31
5.1. Nivelul de cunoaștere și implicare	31
5.2. Percepții privind eficiența fișei.....	33
VI. RECEPTIVITATEA ȘCOLII	34
6.1. Satisfacția privind receptivitatea	34
6.2. Starea actuală privind interacțiunea școlii cu părinții.....	35
VII. SITUAȚIA PANDEMICĂ	37
7.1. Satisfacția privind gestionarea studiilor.....	37
7.2. Interacțiunea școlii cu părinții în perioada pandemiei	38
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	40

LISTA DIAGrame

Nr. diagramă	Denumirea diagramei	Pagina
Figura 1.	Caracteristici socio-demografice de bază ale directorilor de școală	13
Figura 2.	Caracteristici socio-demografice de bază ale părinților	14
Figura 3.	Aș dori să citesc câteva afirmații despre școală. În ce măsură sunteți de acord cu fiecare dintre următoarele afirmații?	15
Figura 4.1	Vă rugăm să indicați în ce măsură erați satisfăcuți cu 3 ani în urmă și în ce măsură sunteți satisfăcuți acum de următoarele aspecte ale calității educației în școala Dvs. (1- foarte nesatisfăcut, iar 5 – foarte satisfăcut) (Părinți)	16
Figura 4.2	Vă rugăm să indicați în ce măsură erați satisfăcuți cu 3 ani în urmă și în ce măsură sunteți satisfăcuți acum de următoarele aspecte ale calității educației în școala Dvs. (1- foarte nesatisfăcut, iar 5 – foarte satisfăcut) (Directori)	17
Figura 5.	Cum ați aprecia comunicarea școlii cu părinții?	19
Figura 6.	Comparativ cu 3 ani în urmă, calitatea informațiilor pe care le primiți despre activitatea școlii și procesul educațional ...?	19
Figura 7.	Cât de interesat sunteți să fiți informat despre activitatea școlii și procesul educațional?/ Cât de interesați sunt părinții să fie informați despre activitatea școlii și procesul educațional?	20
Figura 8.	Ați primit informații (direct sau indirect) despre activitatea școlii în ultimele 12 luni?	21
Figura 9.	Ce fel de informații ați primit de la școală în ultimele 12 luni?	21
Figura 10.	Prin ce metode de comunicare ați primit aceste informații? / Prin ce modalități informați părinții și comunitatea despre activitatea școlii și procesul educațional?	22
Figura 11.	Ce canale de comunicare ar trebui să utilizeze școala pentru a ajunge mai bine la Dvs.?	23
Figura 12.	În ce măsură sunteți mulțumit/ă de nivelul de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii?	24
Figura 13.	Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii s-a ...?	24
Figura 14.	În general, în ce măsură sunteți mulțumit(ă) de modul în care școala se consultă și implică părinții în procesul de luare a deciziilor?	24
Figura 15.	Gândindu-vă la participarea dvs. la viața școlii, cât de des participați în activitățile în care sunt analizate și aprobate deciziile ce țin de viața școlară?	25
Figura 16.	Care sunt formele utilizate de școală pentru a implica părinții în procesul de luare a deciziilor?	25
Figura 17.	La care dintre aceste forme ați participat în ultimul an școlar / sunteți interesat (ă) să participați?	25
Figura 18.	Ați spus că nu ați participat la careva adunări sau ședințe organizate de școală, care au fost motivele?	26
Figura 19.	Cât de eficiente sunt următoarele mecanisme de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii?	26
Figura 20.	În ultimul an școlar, Dvs. sau soțul/soția ați fost întrebat din partea școlii despre...?	27
Figura 21.	În ultimele 12 luni, în ce măsură au fost implicați/consultați părinții și comunitatea în următoarele ...?	27
Figura 22.	Cât de importantă, este în viziunea Dvs., implicarea părinților în procesul decizional privind activitatea școlii pentru sporirea reușitei și a calității studiilor?	29
Figura 23.	Cât de mult sunteți interesat(ă) personal să participați în procesul de luare a deciziilor la nivel de școală?	29
Figura 24.	Doriți să fiți consultat în mod regulat în aceste procese de planificare?	29
Figura 25.	Cum doriți să vă exprimați opinia?	30
Figura 26.	Ați auzit despre serviciul oferit de Ministerul Educației – Sistemul Informațional de Management în Educație https://sime.md/ / L-ați accesat vreodată?	31
Figura 27.	Cunoașteți că școala dvs. are o fișă a școlii? / Părinții sunt informați despre fișa școlii?	31
Figura 28.	De unde ați aflat despre fișa școlii? / Cum sunt informați părinții despre fișa școlii?	31
Figura 29.	A organizat școala dvs. activități pentru prezentarea și analiza fișei școlii?	32
Figura 30.	Prin ce mijloace au fost/sunt implicați părinții în discutarea conținutului fișei?	32
Figura 31.	Cât de utilă / eficientă este fișa instituției ca instrument de informare a părinților și comunității?	33

Figura 32.	Cât de utilă / eficientă este fișa instituției ca instrument de colectare a opiniilor și sugestiilor de la părinți și comunitate, privind calitatea instruirii?	33
Figura 33.	În ce măsură școala dvs. este receptivă la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii?	34
Figura 34.	Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de receptivitate a școlii la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii s-a ...?	34
Figura 35.	În ultimul an școlar dvs. personal v-ați adresat la școală cu vreo opinie, sugestie privind procesul educațional și activitatea școlii?	35
Figura 36.	A fost luată în considerare opinia / sugestia dvs.?	35
Figura 37.	De câte ori Dvs. personal (sau alt părinte al copilului) ați fost la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar?	36
Figura 38.	Cu ce probleme / solicitări / întrebări Dvs. personal (sau membrii familiei) ați fost la școală în ultimul an școlar?	36
Figura 39.	În ce măsură ați fost mulțumit de modul în care a fost rezolvată problema / întrebarea / solicitarea dvs.?	36
Figura 40.	În ce măsură sunteți mulțumit de modul în care este gestionat procesul de studii pe timp de pandemie?	37
Figura 41.	În ce măsură sunteți mulțumit/ă de calitatea informațiilor pe care le primiți despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie?	38
Figura 42.	Dvs. sau soțul/soția ați fost întrebat din partea școlii despre...? / Au fost întrebați părinții despre ...?	38
Figura 43.	În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de modul în care școala s-a consultat / implicat părinții în luarea deciziilor despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie?	38
Figura 44.	În ce măsură sunteți mulțumit/ă de receptivitatea școlii la opiniile și sugestiile dvs. despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie?	39

SUMAR EXECUTIV

Context

Scopul principal al studiului a fost de a colecta cantitativ și reprezentativ datele privind percepția, atitudinea și comportamentul părinților și a directorilor de școli, dacă s-a constatat o îmbunătățire a informării, implicarea comunității și a capacității de reacție a școlii datorită utilizării fișelor școlare, campaniilor de informare și a altor metode și instrumente în cadrul Proiectului “Reforma Învățământului în Moldova”.

Studiul a fost realizat în baza unui sondaj reprezentativ la nivel național, acoperind toate regiunile țării, inclusiv localitățile urbane și rurale. Grupul țintă a fost părinții care au copii în clase primare, gimnaziale și liceale din 284 localități și directorii de școli primare, gimnaziale și liceale din 92 localități. În total au fost chestionați la telefon 907 părinți și 104 cadre manageriale. A fost aplicată, în acest context, metoda eșantionării probabiliste, în baza selecției simple aleatorii. Datele au fost colectate în perioada 8 octombrie – 7 decembrie 2020.

Constatări principale

➤ Aspecte generale

- 71% din părinți sunt de acord totalmente că școala reprezintă interesele copiilor, iar 58% sunt totalmente de acord că școala reprezintă și interesele părinților.
- 67% din părinți sunt de acord totalmente că școala promovează participarea părinților prin organizarea întâlnirilor și consultărilor, iar 56% sunt de acord totalmente că școala se consultă cu părinții în procesul de luare a deciziilor și ține cont de sugestiile părinților.
- Satisfacția părinților față de calitatea generală a educației a fost măsurată prin prisma a 12 caracteristici, iar a cadrelor manageriale – prin prisma a 19 caracteristici. Scorul mediu (pe o scală de 5 puncte) acordat de părinți la nivel de cele 12 caracteristici este de 4,4 puncte pentru calitatea educației în prezent și 4,3 puncte pentru calitatea educației în urmă cu 3 ani, fiind considerat un scor înalt. Singurii 2 parametri la care a crescut semnificativ în prezent nivelul de satisfacție al părinților sunt condițiile fizice de instruire în școală (cu 0,3 puncte sau 7%) și dotarea cabinetelor cu materiale și echipamente de instruire (cu 0,3 puncte sau 7%).
- Nivelul general de satisfacție al directorilor față de calitatea educației în prezent, la fel ca și în cazul părinților, este înalt, înregistrând un scor mediu general de 4,4 puncte (media pentru toți 19 parametri). Comparativ cu 3 ani în urmă, nivelul de satisfacție generală a crescut cu 0,3 puncte. Cele mai semnificative creșteri a satisfacției au fost înregistrate pentru 5 parametri: competențele digitale ale cadrelor didactice (creștere cu 1 punct sau 29%), salarizarea cadrelor didactice (0,8 puncte sau 24%), dotarea cabinetelor cu materiale de instruire (0,7 puncte sau 21%), condițiile de instruire în școală (0,6 puncte sau 16%) și metodele de predare / învățare (0,5 puncte sau 13%).

➤ Procesul de informare

- 78% părinți și directori chestionați au apreciat comunicarea dintre școală și părinți drept *bună sau foarte bună*.
- 88% directori de școală consideră că nivelul de calitate a informațiilor oferite părinților despre activitatea școlii și procesul educațional s-a îmbunătățit în ultimii 3 ani, în timp ce afirmația respectivă este susținută doar de 47% părinți. Alte 47% consideră că nu s-a schimbat.
- 98% părinți sunt foarte sau destul de interesați de a fi informați despre procesul educațional și activitatea școlii.
- 86% părinți au primit direct (în marea majoritate a cazurilor) sau indirect informații despre activitatea școlii în ultimele 12 luni.

- Frecvența comunicării școlii cu părinții este de cele mai dese ori lunară, conform afirmațiilor cadrelor manageriale intervievate (56%), iar fiecare a patra școală comunică cu părinții mai des (săptămânal sau zilnic).
- Subiectul principal despre care s-a comunicat în această perioadă, după cum și era de așteptat, a fost situația pandemică cauzată de COVID-19, conform afirmațiilor a 65% din părinți.
- Din perspectiva părinților, metodele de comunicare cu grad înalt de penetrare sunt aplicațiile smartphone (77%), comunicarea cu dirigintele de clasă (75%), adunări de părinți la nivel de clasă (64%) și la nivel de școală (43%).
- Metodele prin care majoritatea părinților ar dori să primească informații despre activitatea școlii și procesul educațional sunt practic similare cu cele care deja se practică, cu excepția apelurilor directe la telefon (86% din părinți ar dori acest canal de comunicare).

➤ **Procesul de implicare**

- 75% directori și 78% părinți sunt mulțumiți în foarte mare sau mare măsură de nivelul de implicare al părinților în procesul decizional privind activitatea școlii.
- 36% din părinți spun că nivelul de implicare din prezent cu cel de acum 3 ani s-a îmbunătățit, comparativ cu 65% cadre manageriale.
- Satisfacția privind gradul de implicare al părinților în procesul decizional privind activitatea școlii este în concordanță cu nivelul de satisfacție față de modul în care școala se consultă și implică părinții în procesul de luare a deciziilor: 76% părinți sunt foarte sau mai curând mulțumiți de acest lucru.
- Gradul de implicare al părinților în viața școlii poate fi considerat destul de înalt, din moment ce 58% din părinți afirmă că participă regulat (cel puțin 1-2 ori pe lună) la activități în care sunt analizate și aprobate deciziile ce țin de viața școlii. 1/3 din părinți se includ în categoria de părinți cu implicare moderată, implicându-se în viața școlii cel puțin 1-2 ori pe an, dar nu mai des de 1-2 ori pe semestru.
- Mecanismele principale utilizate de școli pentru a implica părinții în procesul decizional privind activitatea școlii sunt adunările de părinți la nivel de clasă sau școală și consiliile de administrare a școlii (confirmate, în medie, de 97% din cadre manageriale intervievate) și sondajele online (83%). Totuși, 63% din părinți nu cunosc despre ședințele consiliilor de administrare a școlii, iar 44% nu cunosc despre sondaje online.
- Cel puțin 8 din 10 părinți au participat la adunări de părinți în decursul ultimului an școlar, iar fiecare al doilea – la sondaje online.
- Doar 3% din părinții chestionați nu au participat în ultimul an la nici un mecanism de implicare (măsurat în cadrul studiului), iar 11% au participat la toate formele.
- Interesul părinților de a participa în viața școlii prin formele măsurate în cadrul studiului este semnificativ mai mare pentru toate formele de participare, decât participarea de facto: practic fiecare al doilea părinte este interesat să participe la ședințele consiliilor de administrare a școlii și ale asociațiilor de părinți și pedagogi, iar 3/4 au exprimat interesul față de sondaje online.
- 90% din părinți nu au participat cel puțin la o formă de implicare din cele măsurate. Motivul principal care a determinat neparticiparea a 42% din acești părinți a fost lipsa de timp. Alte două motive importante sunt organizarea ședințelor și adunărilor în timpul orelor de lucru (29%) și necunoașterea despre aceste ședințe sau adunări (26%).
- Din punct de vedere al eficienței, părinții acordă preferință adunărilor de părinți în clasă (54% spun că este foarte eficientă) și adunărilor la nivel de școală (41%). Directorii de școli, însă, în proporție semnificativ mai mică le consideră foarte eficiente.
- Aproape fiecare al doilea părinte a confirmat participarea la consultări și măsurări privind problemele cu care se confruntă, nivelul de satisfacție privind performanța și atitudinea cadrelor didactice, calitatea procesului de studii, precum și sugestiile pe care le au părinții pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă școala.

- Doar 20% din școli implică activ (în foarte mare măsură / în mare măsură) părinții în toate 9 procese de planificare măsurate în cadrul studiului, iar 6% nu implică părinții deloc sau în mică măsură la nici un proces de planificare.
- 28% din părinții chestionați nu au fost implicați activ la nici un proces de planificare, iar 21% din părinți s-au implicat activ la toate procesele de planificare măsurate în cadrul studiului. Părinții susțin că au fost activ implicați în procesul de reparație a școlii, modalitatea de evaluare a elevilor, metode de predare și învățare, dotarea școlii cu materiale și regimul de activitate a școlii.
- 96% din părinți și 98% din directori consideră drept foarte importantă (majoritatea) sau mai curând importantă implicarea părinților în procesul decizional privind activitatea școlii pentru sporirea reușitei și a calității studiilor.
- În concordanță cu procentele de mai sus, 89% din părinți sunt foarte sau mai degrabă interesați să participe la procesul de luare a deciziilor la nivel de școală.
- În acest context, 52% din părinți sunt interesați să fie consultați în toate procesele de planificare la nivel de școală, măsurate în cadrul studiului. Doar 14% din părinți nu doresc să se implice în nici un proces de planificare.
- Metodele preferate de părinți în procesul de implicare în viața școlii sunt adunările de părinți la nivel de clasă (82%) și la nivel de școală (47%).

➤ **Fișa instituției**

- 25% din părinți au auzit despre Sistemul Informațional de Management în Educație <https://sime.md>, iar 8% au accesat cel puțin odată această aplicație.
- 25% din părinți cunosc despre existența Fișei școlii. Mecanismele principale de informare a părinților despre Fișa instituției sunt adunările de părinți și cadrele didactice, majoritatea părinților fiind informați prin aceste surse.
- Dintre părinții care știu despre Fișa instituției, 43% (sau 11% din total părinți chestionați) afirmă că școala lor a organizat activități pentru prezentarea și analiza Fișei instituției. 3% din cadre manageriale chestionate susțin că la ei în școală nu se organizează activități de informare a părinților despre Fișa școlii; iar în fiecare a doua școală părinții nu sunt implicați practic deloc în discutarea conținutului Fișei școlii.
- Mecanismele principale de implicare a părinților în discutarea conținutului Fișei instituției sunt cele tradiționale: adunări de părinți la nivel de clasă sau la nivel de școală.
- Utilitatea Fișei instituției în calitate de instrument de informare a părinților și comunității este apreciată de majoritatea absolută atât a părinților (85%), cât și cadrelor manageriale (87%).
- Utilitatea Fișei instituției în calitate de instrument de colectare a opiniilor și sugestiilor de la părinți și comunitate, privind calitatea instruirii, este apreciată de un procent mai mic de părinți (78%) și, în special, cadre manageriale (67%).

➤ **Receptivitatea școlii**

- 74% părinți susțin că școala este receptivă în foarte mare sau mare măsură la opiniile și sugestiile părinților privind procesul educațional și activitatea școlii, comparativ cu 98% directori. Discrepanța dintre opiniile părinților și directorilor este de aproape 4 ori mai mare în cazul calificativului *în foarte mare măsură* receptivă.
- 83% directori susțin că nivelul de receptivitate a școlii s-a îmbunătățit față de doar 39% părinți.
- 24% din părinți s-au adresat la școală cu anumite opinii și sugestii privind procesul educațional și activitatea școlii. Sugestiile și opiniile părinților la adresa școlii au fost luate în considerare în cazul a 75% din părinți.
- 50% din părinți sau adresat cel puțin 1-2 ori la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar. În medie, un părinte a abordat școala de 2,6 ori în decursul ultimul an școlar.

- Problemele principale cu care s-au adresat părinții sunt pandemia cauzată de COVID-19, performanța și atitudinea cadrelor didactice, comportamentul și reușita elevilor.
- 68% din părinții care s-au adresat cu probleme la școală au rămas mulțumiți de modul în care școala a soluționat problema / problemele.

➤ **Situația pandemică**

- 86% directori sunt mulțumiți de gestionarea procesului de studii pe timp de pandemie, comparativ cu 60% părinți.
- 74% din părinți și 99% directori de școală sunt mulțumiți de calitatea informațiilor pe care părinții le primesc despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie.
- Studiul confirmă faptul că școlile s-au consultat activ cu părinții despre procesul educațional pe timp de pandemie: cel puțin fiecare al doilea părinte chestionat a confirmat procesul de consultare pe diferite aspecte.
- 66% din părinți au rămas mulțumiți de modul în care școala s-a consultat / implicat părinții în luarea deciziilor despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie.
- 73% din părinți sunt mulțumiți de receptivitatea școlii la opiniile și sugestiile părinților pe timp de pandemie.

Constatare privind indicatorul de impact al proiectului “Școlile în care părinții raportează că informarea, implicarea comunității și receptivitatea școlii s-au îmbunătățit”

Proiectul și-a propus ca, la finele activităților implementate, 70% din părinți să susțină că nivelul de informare din partea școlii, implicarea părinților și receptivitatea școlii s-a îmbunătățit, comparativ cu situația dinaintea intervențiilor din partea proiectului. Indicatorul de impact a fost măsurat prin intermediul a trei întrebări:

- Q7. Comparativ cu 3 ani în urmă, calitatea informațiilor pe care le primiți despre activitatea școlii și procesul educațional îmbunătățit, nu s-a schimbat sau s-a înrăutățit?
- Q13. Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii s-a îmbunătățit, nu s-a schimbat sau s-a înrăutățit?
- Q33. Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de receptivitate a școlii la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii s-a îmbunătățit, nu s-a schimbat sau s-a înrăutățit?

În acest sens, 47% din părinții chestionați raportează îmbunătățirea calității informațiilor, 36% - îmbunătățirea nivelului de implicare a părinților și 39% raportează îmbunătățirea nivelului de receptivitatea a școlilor comparativ cu 3 ani în urmă de la perioada de colectare a datelor.

Calculul indicatorului integrat de impact arată că 21% din părinți raportează îmbunătățiri la nivel de toți 3 parametri (informare, implicare și receptivitate), 20% raportează îmbunătățire la nivel de 2 din 3 parametri și 19% - la nivel de cel puțin un parametru. Cumulativ, 60% din părinți consideră că situația s-a îmbunătățit cel puțin la nivel de un parametru: informare, implicare sau receptivitate.

O analiză mai profundă a situației, ne permite să constatăm faptul că doar cele trei întrebări utilizate să măsoare indicatorul de impact în modul în care a fost formulat nu reflectă situația deplină și reală din următoarele considerente:

1. variabila *îmbunătățire* este relativă și finită (adică o îmbunătățire în termeni procentuali nu poate avea loc la nesfârșit sau procentul respondenților care anunță îmbunătățire de la un anumit moment crește foarte puțin și nesemnificativ până ajunge la valoarea maximă de 100%);
2. schimbările semnificative la nivel de percepție necesită o perioadă mai mare de timp, decât perioada măsurată de 3 ani;
3. persoanele mulțumite de situația măsurată (informare, implicare sau receptivitate) în punctul de măsurare și/sau în timpul trecut nu este neapărat să perceapă îmbunătățire în dinamică, din diferite considerente: erau mulțumite și în trecut și în prezent (adică, pentru ei situația cel mai probabil nu s-

a schimbat), fiind mulțumiți de starea lucrurilor sunt mai puțin sensibili la schimbări (fie că au așteptări mai mici, fie că au așteptări mai mari).

În contextul argumentelor expuse, considerăm că, pentru reflectarea logică și mai aproape de realitate a situației privind procesul de informare, implicare și receptivitate a școlii, este necesar de utilizat variabilele *nivel de satisfacție* și *schimbare spre bine/rău*. Astfel, în cadrul studiului fiecare din cele trei întrebări, care au măsurat schimbarea, au fost însoțite de întrebări care au măsurat nivelul de satisfacție:

1. Q6. Cum ați aprecia comunicarea școlii cu părinții? (Foarte bună Foarte slabă)
2. Q23. În general, în ce măsură sunteți mulțumit(ă) de modul în care școala se consultă și implică părinții în procesul de luare a deciziilor? (Foarte mulțumit(ă) Foarte nemulțumit(ă))
3. Q32. În ce măsură școala dvs. este receptivă la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii? (În foarte mare măsură ... Deloc)

Logica calculării propuse este de a combina cele 2 întrebări pereche și de a aduna la procentul părinților care susțin că situația s-a îmbunătățit procentul părinților care afirmă că sunt mulțumiți / foarte mulțumiți (sau comunicarea bună/foarte bună), dar consideră că situația nu s-a schimbat față de 3 ani în urmă.

În contextul măsurării propuse, 80% din părinții chestionați raportează satisfacția și îmbunătățirea și calității informațiilor primite, 75% - satisfacția și îmbunătățirea nivelului de implicare a părinților și 76% raportează satisfacția și îmbunătățirea nivelului de receptivitatea a școlilor comparativ cu 3 ani în urmă de la perioada de colectare a datelor.

Calculul indicatorului integrat combinat de impact arată că 58% din părinți raportează satisfacție și îmbunătățiri la nivel de toți 3 parametri (informare, implicare și receptivitate), 22% raportează satisfacție și îmbunătățire la nivel de 2 din 3 parametri și 12% - la nivel de cel puțin un parametru. Cumulativ, 92% din părinți sunt mulțumiți și consideră că situația s-a îmbunătățit cel puțin la nivel de un parametru: informare, implicare sau receptivitate.

Corelarea indicatorului integrat combinat de impact la nivel de toți 3 parametri (informare, implicare și receptivitate) cu datele demografice ale părinților evidențiază anumite tendințe:

- părinții de sex feminin raportează în proporție semnificativ mai mare satisfacție și îmbunătățiri privind nivelul de informare, implicare și receptivitate a școlii – 62% versus 45% părinți de sex masculin;
- părinții din mediul rural raportează în proporție semnificativ mai mare satisfacție și îmbunătățiri privind nivelul de informare, implicare și receptivitate a școlii – 63% versus 54% părinți din mediul rural;
- părinții din afara mun. Chișinău raportează în proporție semnificativ mai mare satisfacție și îmbunătățiri privind nivelul de informare, implicare și receptivitate a școlii – 62% versus 50% părinți din mun. Chișinău;
- părinții care susțin că au comunicare bună cu școala raportează în proporție semnificativ mai mare satisfacție și îmbunătățiri privind nivelul de informare, implicare și receptivitate a școlii – 71% versus 18% părinți care au comunicare medie sau slabă cu școala.

DESIGNUL STUDIULUI

Obiective și acoperire geografică

Scopul principal al studiului a fost de a colecta cantitativ și reprezentativ datele privind percepția, atitudinea și comportamentul părinților și a directorilor de școli, dacă s-a constatat o îmbunătățire a informării, implicarea comunității și a capacității de reacție a școlii datorită utilizării fișelor școlare, campaniilor de informare și a altor metode și instrumente în cadrul Proiectului “Reforma Învățământului în Moldova”.

Obiective specifice:

- măsurarea indicatorului de proiect dacă s-a îmbunătățit implicarea părinților la nivelul școlii, inclusiv dacă conducerea școlii și cadrele didactice au devenit mai receptive la feedback-ul părinților;
- evaluarea eficacității diferitelor metode și instrumente utilizate (inclusiv fișele școlare) pentru îmbunătățirea informării părinților, implicării comunitare și a receptivității școlilor;

Cercetarea a fost realizată la nivel național, în toate regiunile Moldovei, acoperind atât zonele rurale, cât și cele urbane.

Metodologia de cercetare

Metoda de cercetare: Sondaj cantitativ, reprezentativ la nivel național.

Tehnica de cercetare: CATI – Interviu la telefon asistat de calculator.

Grup țintă:

- părinții care au copii în clase primare, gimnaziale și liceale;
- directorii de școli primare, gimnaziale și liceale.

Mărime eșantion:

- 907 părinți care au copii în clase primare, gimnaziale și liceale;
- 104 directorii de școli primare, gimnaziale și liceale.

Instrument de cercetare: chestionar structurat cu întrebări închise. Chestionarele au fost elaborate de echipa CIVIS în colaborare cu echipa Proiectului PRIM și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Limba de lucru – română (78% părinți și 85% directori) și rusă (22% părinți și 15% directori).

Chestionarele au inclus 5 compartimente:

- Aspecte generale
- Informare
- Implicare
- Fișa instituției
- Receptivitate
- Situația pandemică
- Date demografice

Pre-testarea chestionarului: Chestionarele au fost pre-testate și definitivate în urma rezultatelor pre-testului înainte de lucrările de teren propriu-zise.

Durata medie a interviului: 38 minute pentru directori de școală și 31 minute pentru părinți.

- părinți – 31 minute;
- directori – 38 minute.

Perioada de colectare a datelor:

- părinți – 8 octombrie – 7 decembrie 2020;
- directori – 12-22 octombrie 2020.

Acoperirea geografică:

- părinți – 284 localități;
- directori – 92 localități.

Profil eşantion

Procedură de selecție aleatorie simplă, la nivel național, din registrul numerelor de telefon în cazul părinților (aplicarea întrebărilor de filtrare) și din baza de date a instituțiilor școlare.

I. PROFILUL SOCIO-DEMOGRAFIC AL RESPONDENȚILOR

Figura 1. Caracteristici socio-demografice de bază ale directorilor de școală

	TOTAL	104	Procent
SEX			
Masculin		13	13%
Feminin		91	87%
GRUPE DE VÂRSTĂ			
18-35 ani		7	7%
36-45 ani		21	20%
46-60 ani		60	58%
61 ani +		16	15%
GRAD DIDACTIC			
Fără grad didactic		6	6%
Gradul II		49	47%
Gradul I		34	33%
Gradul superior		15	14%
GRAD MANAGERIAL			
Fără grad managerial		56	54%
Gradul II		32	31%
Gradul I		9	8,5%
Gradul superior		7	7,5%
VECHIME CADRU DIDACTIC			
Până la 10 ani		8	8%
11-20 ani		16	16%
21-30 ani		26	25%
31 + ani		54	52%
VECHIME CADRU MANAGERIAL			
1-2 ani		14	13%
3-5 ani		31	30%
6-10 ani		21	20%
11 + ani		38	37%
MEDIU DE REȘEDINȚĂ			
Rural		59	57%
Urban		45	43%
REGIUNE DE DEZVOLTARE			
Nord		32	31%
Centru		35	34%
Sud		25	24%
Chișinău		12	11%
TIPUL ȘCOLII			
Primară		8	8%
Gimnaziu		46	44%
Liceu		50	48%
ETNIA			
Moldovean		68	65%
Român		23	22%
Ucrainean		7	7%
Alta		6	6%

Figura 2. Caracteristici socio-demografice de bază ale părinților

	TOTAL	907	Procent
SEX			
Masculin		206	23%
Feminin		701	77%
GRUPE DE VÂRSTĂ			
18-35 ani		234	26%
36-50 ani		606	67%
51 ani +		63	7%
NIVEL DE STUDII *			
Mic		231	25%
Mediu		317	67%
Înalt		359	40%
NIVEL VENIT **			
Mic		523	76%
Mediu		137	20%
Înalt		26	4%
MEDIU DE REȘEDINȚĂ			
Rural		454	50%
Urban		453	50%
REGIUNE DE DEZVOLTARE			
Nord		300	33%
Centru		196	22%
Sud		185	20%
Chișinău		226	25%
STATUT ANGAJARE			
Angajat		611	68%
Neangajat		296	32%
STATUT DIZABILITATE PĂRINTE			
Cu dizabilitate		30	3%
Fără dizabilitate		873	96%
Refuz		4	1%
STATUT DIZABILITATE COPIL			
Cu dizabilitate		42	5%
Fără dizabilitate		863	95%
TIPUL ȘCOLII			
Primară		20	2%
Gimnaziu		352	39%
Liceu		535	59%
ETNIA			
Moldovean		730	80%
Român		43	5%
Rus		35	4%
Ucrainean		42	5%
Bulgar		14	1%
Găgăuz		33	4%
Alta		10	1%

*

Nivel mic – până la 11 clase
 Nivel mediu – liceu, școală profesională, colegiu
 Nivel înalt – universitate, master, doctorat

**

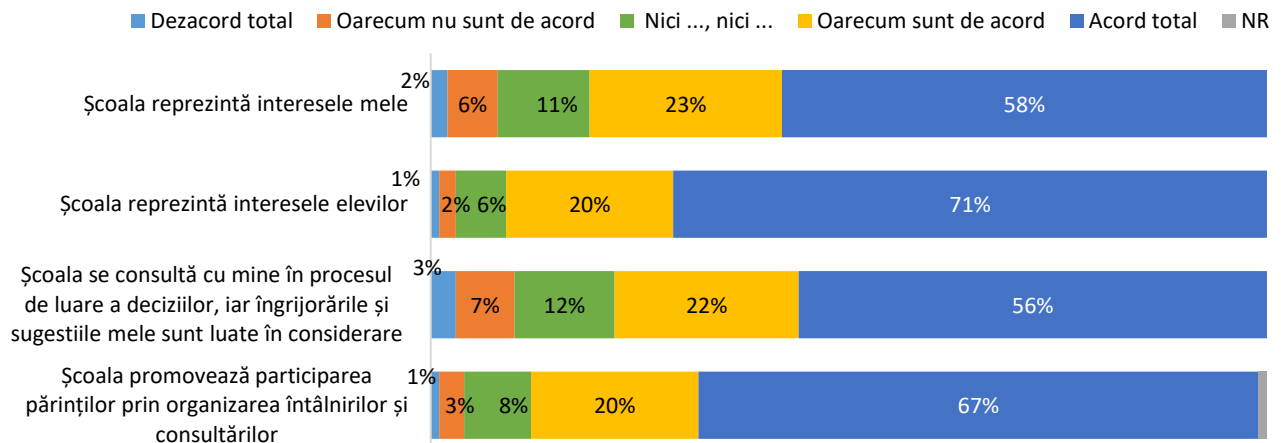
Nivel mic – până la 2000 lei per membru al gospodăriei
 Nivel mediu – 2001-3999 lei
 Nivel înalt – 4000 lei și mai mult
Valoarea de referință – minimul de existență per membru al gospodăriei (2031 lei pentru 2019)

II. ASPECTE GENERALE

2.1. Percepții generale privind școala

La nivel general, percepțiile generale ale părinților despre școală pot fi apreciate drept bune. Acestea au fost măsurate prin prisma acordului sau dezacordului față de patru afirmații, ilustrate în Figura 3. În acest context, părinții, în măsură mai mare, consideră că școala reprezintă interesele elevilor (71% sunt totalmente de

Figura 3. Aș dori să citesc câteva afirmații despre școală. În ce măsură sunteți de acord cu fiecare dintre următoarele afirmații? (Q1 - Părinți)

acord), decât a părinților (58% totalmente de acord). Totodată, percepția este mai bună cu privire la promovarea participării părinților din partea școlii (67% de acord totalmente), comparativ cu procesul de consultare și luare în considerare a sugestiilor părinților (56% acord total).

Analiza corelată evidențiază faptul că percepția părinților este semnificativ mai bună la nivel de toate cele patru caracteristici pentru anumite categorii de părinți:

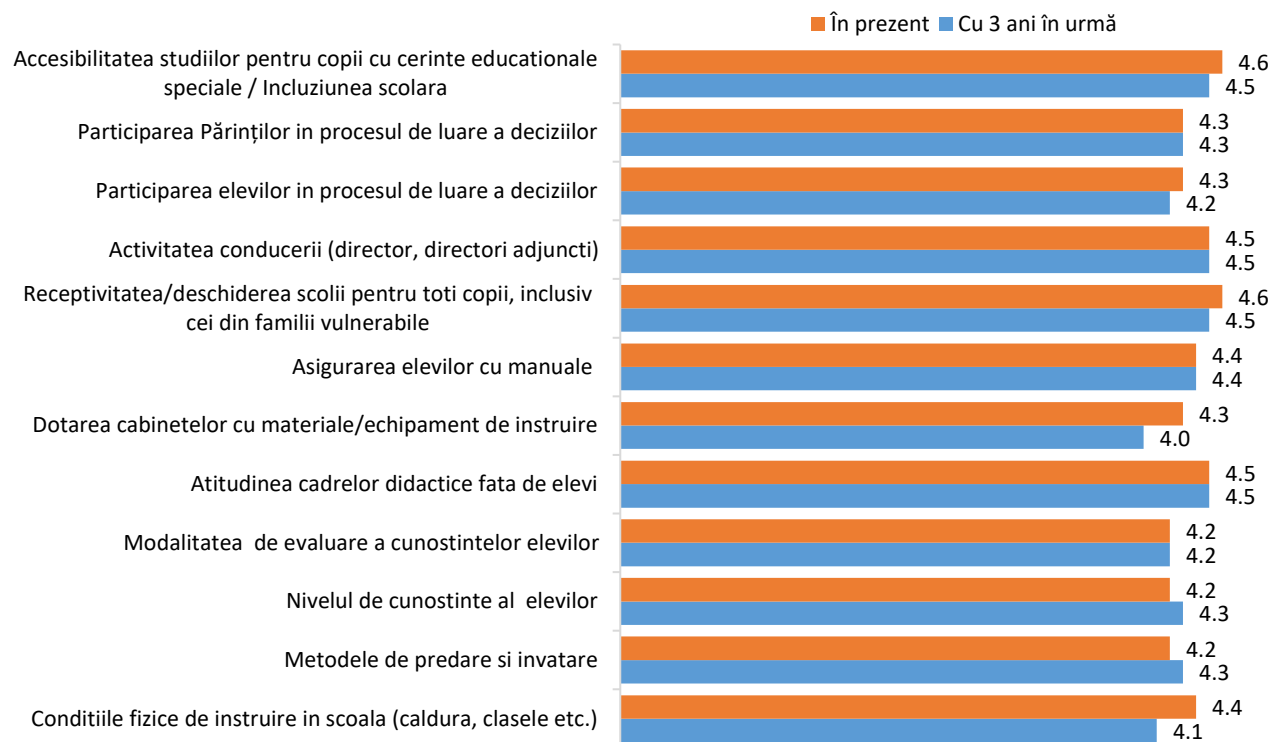
- femei, comparativ cu bărbații;
- părinți tineri (până la 35 ani);
- cu nivel mic și mediu de studii;
- cu nivel de venit mic;
- cu reședință în regiunea Centru (părinții din municipiul Chișinău sunt cel mai nesatisfăcuți, comparativ cu părinții din alte regiuni de dezvoltare);
- cu reședință în mediul rural;
- care au copii în școli primare sau gimnaziale;
- care au apreciat drept bună comunicarea cu școala și se implică destul de des în viața școlii.

2.2. Dinamica satisfacției privind unele aspecte ale calității educației

Satisfacția părinților privind calitatea educației primare și generale în Republica Moldova în prezent (la data de colectare a datelor) este înaltă, fiind apreciată cu un scor mediu general de 4,4 puncte pe o scală de la 1 la 5 puncte, unde 1 – deloc satisfăcut și 5 – foarte satisfăcut. Nivelul de satisfacție al părinților față de calitatea educației în urmă cu 3 ani a înregistrat un scor mediu general de 4,3 puncte.

Părinții au apreciat calitatea educației prin prisma a 12 aspecte, ilustrate în Figura 4.1. În acest context, constatăm că nici unul din cele 12 parametri evaluați nu a înregistrat scor mediu mai mic de 4 puncte, nici în urmă cu 3 ani, nici în prezent.

Figura 4.1 Vă rugăm să indicați în ce măsură erați satisfăcuți cu 3 ani în urmă și în ce măsură sunteți satisfăcuți acum de următoarele aspecte ale calității educației în școala Dvs. (1- foarte nesatisfăcut, iar 5 – foarte satisfăcut) (Q2 - Părinți)

Pentru majoritatea parametrilor, nivelul de satisfacție nu s-a schimbat deloc sau nesemnificativ față de situația cu 3 ani în urmă. Singurii 2 parametri la care a crescut semnificativ în prezent nivelul de satisfacție al părinților sunt condițiile fizice de instruire în școală (cu 0,3 puncte sau 7%) și dotarea cabinetelor cu materiale și echipamente de instruire (cu 0,3 puncte sau 7%).

Analiza corelată evidențiază unele tendințe în nivelul de satisfacție al părinților:

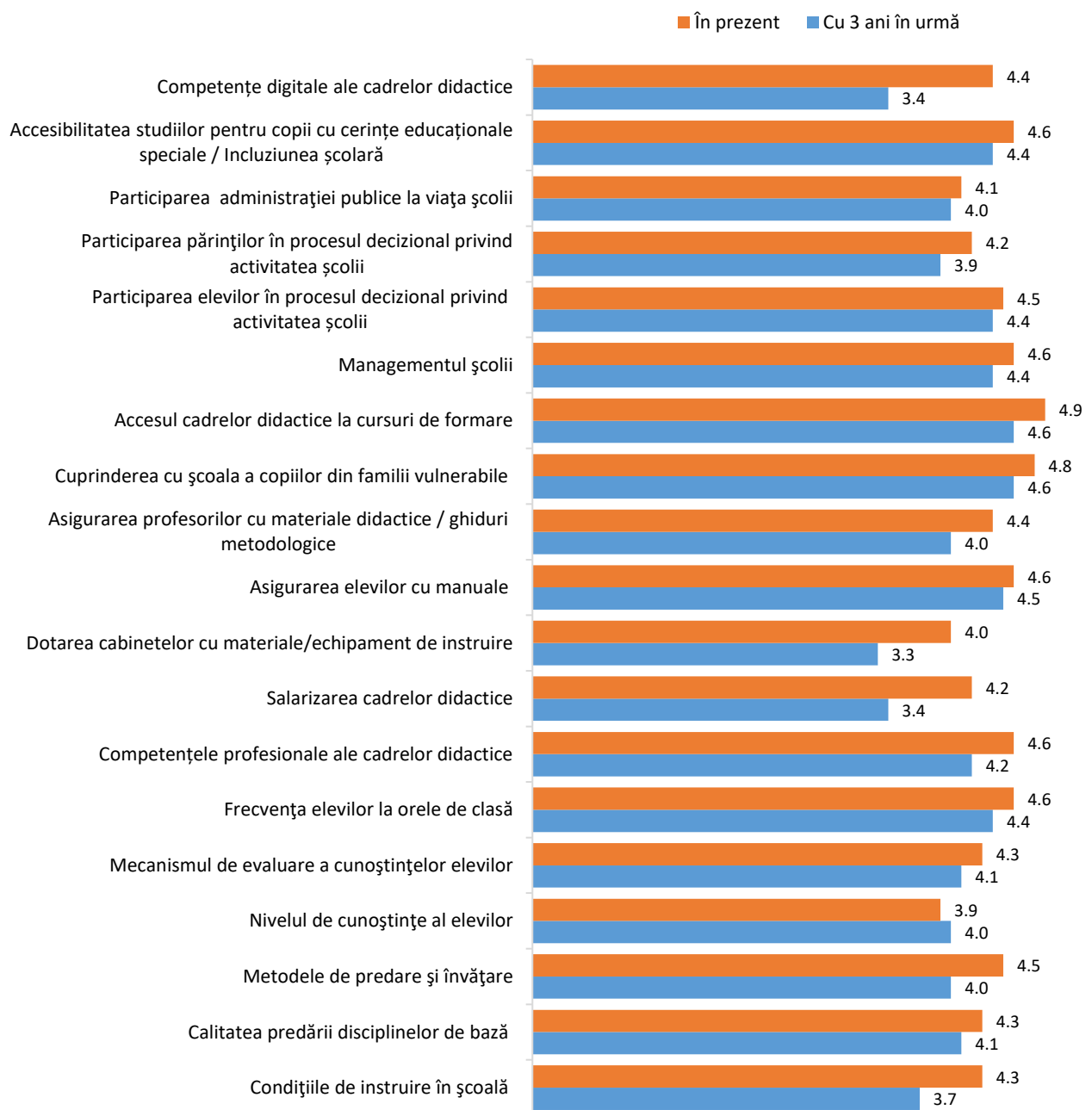
- femeii, la general, tind să evalueze cu un scor mai mare parametrii de calitate a educației comparativ cu bărbații (în medie 4,4 puncte față de 4,2 puncte);
- părinții cu nivel înalt de studii oferă un scor ceva mai mic (4,2 puncte) comparativ cu părinții care au nivel mediu sau mic de studii (4,4 puncte);
- părinții din Chișinău acordă un scor mediu de 4,2 puncte la nivel de toți parametrii față de 4,3 puncte la Sud și Nord și 4,5 puncte în zona Centru;

Totodată, nivelul de satisfacție variază semnificativ în funcție de nivelul de comunicare al părinților cu școala și gradul de implicare în viața școlii. Astfel, părinții care au un nivel de comunicare slab cu școala au oferit un scor mediu de 3,7 puncte, comparativ cu părinții care au comunicare bună cu școala (4,4 puncte). Respectiv,

părinții care nu se implică sau se implică rar în viața școlii au oferit scorul mediu de 4,1 puncte, iar cei care se implică des au oferit 4,4 puncte. Concluzia de altfel este: cu cât crește nivelul de comunicare al părinților cu școala și gradul de implicare în viața școlii, cu atât este mai înalt nivelul de satisfacție al părinților față de calitatea educației.

În cazul directorilor de școli, calitatea educației a fost evaluată în baza a 19 parametri (Figura 4.2). Nivelul general de satisfacție al directorilor față de calitatea educației în prezent, la fel ca și în cazul părinților, este înalt, înregistrând un scor mediu general de 4,4 puncte (media pentru toți 19 parametri). Față de situația cu 3 ani în urmă, nivelul de satisfacție generală era de 4,1 puncte.

Figura 4.2 Vă rugăm să indicați în ce măsură erați satisfăcuți cu 3 ani în urmă și în ce măsură sunteți satisfăcuți acum de următoarele aspecte ale calității educației în școala Dvs. (1- foarte nesatisfăcut, iar 5 – foarte satisfăcut) (Q1 - Directori)

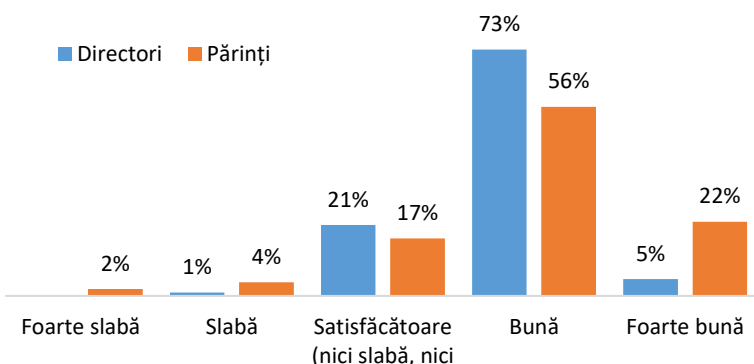
Comparativ cu părinții, nivelul de satisfacție al directorilor de școli a înregistrat oscilații mai mari atât cu privire la numărul de parametri, cât și cu privire la situația cu 3 ani în urmă. Cele mai semnificative creșteri a satisfacției au fost înregistrate pentru 5 parametri: competențele digitale ale cadrelor didactice (creștere cu 1 punct sau 29%), salarizarea cadrelor didactice (0,8 puncte sau 24%), dotarea cabinetelor cu materiale de instruire (0,7 puncte sau 21%), condițiile de instruire în școală (0,6 puncte sau 16%) și metodele predare / învățare (0,5 puncte sau 13%).

III. PROCESUL DE INFORMARE

3.1. Satisfacția privind procesul de informare a părinților

Evaluarea nivelului de satisfacție al părinților și cadrelor manageriale privind procesul de informare al părinților s-a realizat prin prisma a trei indicatori: comunicarea școlii cu părinții, calitatea informației oferite și interesul de a fi informat.

Figura 5. Cum ați aprecia comunicarea școlii cu părinții? (Q6 – Părinți / Q7 - Directori)

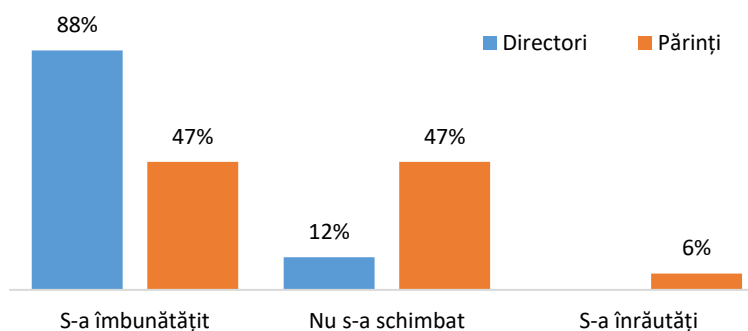

Aprecierea nivelului de comunicare dintre școală și părinți nu variază în percepția directorilor de școală și părinți: câte 78% părinți și directori chestionați au apreciat comunicarea drept bună sau foarte bună (Figura 5). Diferențe semnificative se prezintă la nivel de scală, în sensul că un procent mai mare de părinți apreciază comunicarea drept foarte bună (22%), comparativ cu directorii (5%).

La general, femeile în măsură mai mare sunt mulțumite de comunicarea cu școala (82%) față de 61% bărbați. Totodată, odată cu creșterea nivelului de studii și a gradului de implicare în viața școlii, crește și procentul părinților mulțumiți de comunicarea cu școala.

Pe de altă parte, doar 6% din părinți și 1% directori consideră că nivelul de comunicare este slab sau foarte slab. În această categorie se includ preponderent bărbații (10%) și părinții care se implică rar în viața școlii (11%).

Figura 6. Comparativ cu 3 ani în urmă, calitatea informațiilor pe care le primiți despre activitatea școlii și procesul educațional ...? (Q7 - Părinți/ Q8 - Directori)

Dacă la primul indicator nu au existat diferențe esențiale de percepții între părinți și cadre manageriale, atunci cu referire la următorul indicator diferențele sunt semnificative.

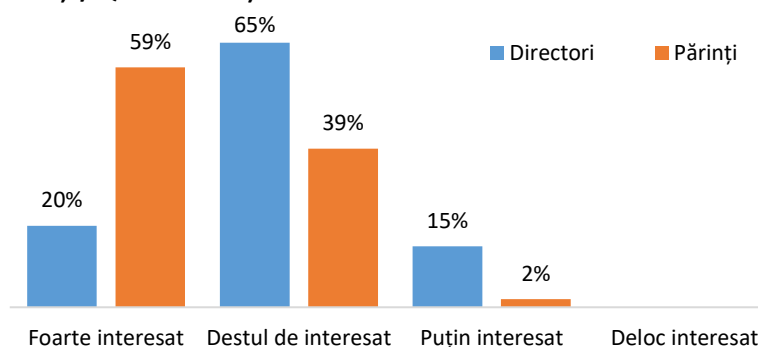
Astfel, cu privire la calitatea informațiilor oferite părinților despre activitatea școlii și procesul educațional, 9 din 10 directori de școală consideră că aceasta s-a îmbunătățit în ultimii 3 ani, în timp ce afirmația respectivă este susținută doar de 47% părinți (Figura 6). În

această categorie de părinți se regăsesc preponderent femeile, părinții tineri (până la 35 ani), rezidenți ai regiunii de Sud, din mediul rural, cei care au comunicare bună cu școala și interacționează des cu școala.

Un procent similar al părinților consideră că nivelul de calitate a informațiilor oferite de școală nu s-a schimbat față de 3 ani în urmă. Opinia respectivă este menționată mai des de către bărbați, părinți din mediul urban, locuitori ai mun. Chișinău și cei care nu prea se implică în viața școlii.

În același context menționăm că practic toate cadrele manageriale chestionate (99%) sunt mulțumite în prezent în măsură foarte mare sau mare de nivelul de informare a părinților despre activitatea școlii și procesul educațional. Mai mult ca atât, 86% directori susțin că nivelul de informare s-a îmbunătățit în ultimii 3 ani.

Figura 7. Cât de interesat sunteți să fiți informat despre activitatea școlii și procesul educațional?/ Cât de interesați sunt părinții să fie informați despre activitatea școlii și procesul educațional? (Q8 – Părinți / Q6 - Directori)

dintre părinți și directori se referă la gradația scalei de interes.

Gradul de interes al părinților de a fi informați despre procesul educațional și activitatea școlii este foarte înalt, din moment ce 98% afirmă că sunt foarte sau destul de interesați de acest lucru (Figura 7).

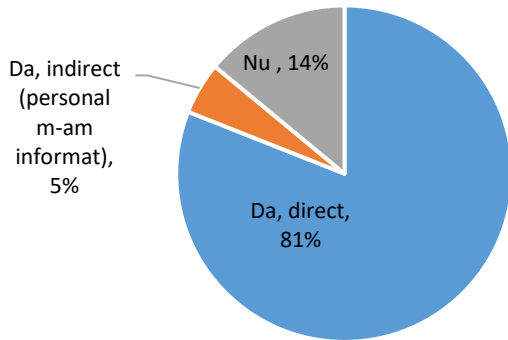
Gradul maxim de interes față de activitatea școlii și procesul educațional este manifestat preponderent de femei (62% față de 47% bărbați).

În cazul directorilor de școli percepția respectivă este susținută de 85%. Diferențele semnificative de opinii

3.2. Starea actuală privind informarea părinților

În continuare părinții au fost întrebați dacă au primit informații despre activitatea școlii în ultimele 12 luni. Rezultatele obținute atestă faptul că practic 9 din 10 părinți au primit direct (în marea majoritate a cazurilor) sau indirect acest gen de informație (Figura 8).

Figura 8. Ați primit informații (direct sau indirect) despre activitatea școlii în ultimele 12 luni? (Q3 - Părinți)

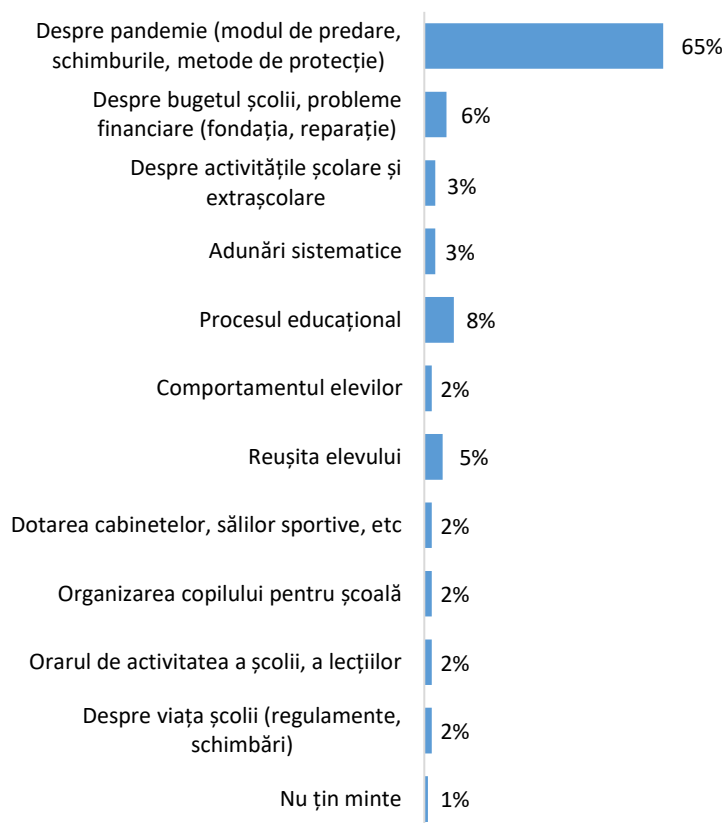

Ponderea părinților neinformați este de 14%. Aceștia sunt în special bărbații, minoritățile etnice, părinții cu vârsta peste 50 ani, cu nivel mic de studii și nivel mic al venitului, părinții din regiunea Nord și Sud, cu reședință în mediul rural, care au copii la școală primară sau gimnaziu, care au comunicare slabă și medie cu școala și cei care se implică rar în activitatea școlii.

Frecvența comunicării școlii cu părinții este de cele mai dese ori lunară, conform afirmațiilor cadrelor manageriale interviuate (56%),

fiecare a patra școală comunică cu părinții mai des (săptămânal sau zilnic), iar 18% mai rar – semestrial.

Figura 9. Ce fel de informații ați primit de la școală în ultimele 12 luni? (Q3.1 - Părinți)

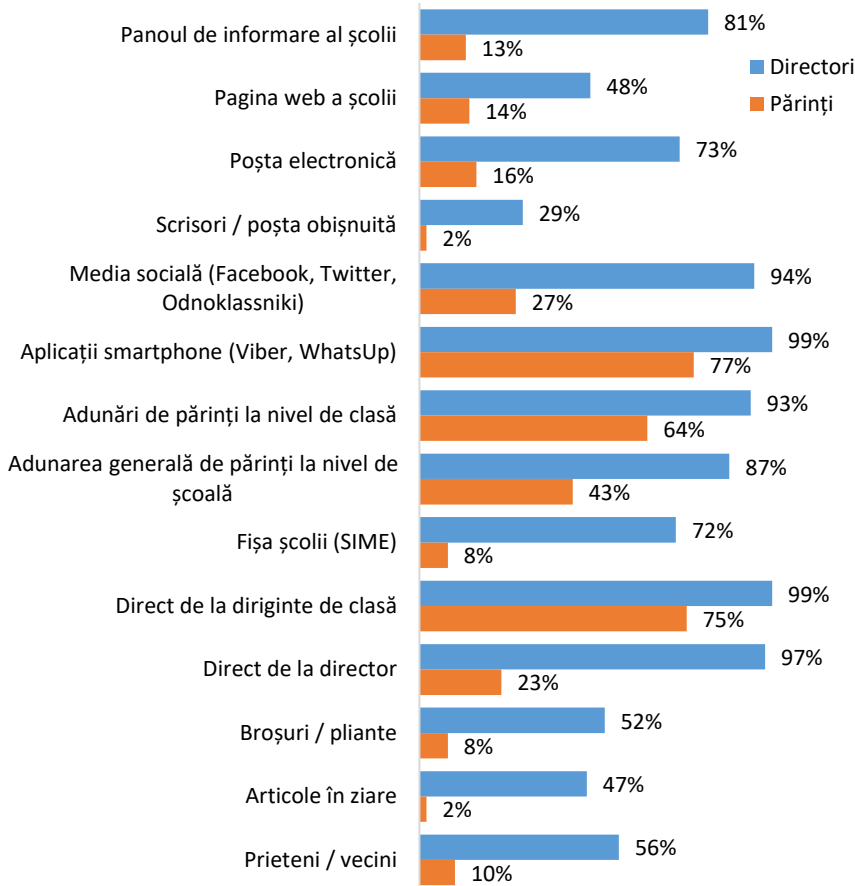
Subiectul principal despre care s-a comunicat în această perioadă, după cum și era de așteptat, a fost situația pandemică cauzată de COVID-19, conform afirmațiilor a 65% din părinți.

Alte subiecte privind activitatea școlii și procesul educațional au acumulat o pondere semnificativ mai mică (Figura 9). Dintre acestea se evidențiază mai des informarea despre procesul educațional (8%), bugetul școlii și alte aspecte financiare (6%) și reușita elevilor (5%).

În acest context, se creează impresia că în afară de subiectul pandemiei alte subiecte / informații sunt discutate rar și cu un procent foarte mic din părinți, deși interesul manifestat de părinți este unul înalt.

Eșantion: 781 părinți ce au indicat că au primit informații (direct sau indirect) despre activitatea școlii în ultimele 12 luni

Figura 10. Prin ce metode de comunicare ați primit aceste informații? / Prin ce modalități informații părinții și comunitatea despre activitatea școlii și procesul educațional? (răspuns multiplu) (Q4 – Părinți / Q5 - Directori)

Diferențe semnificative în afirmațiile directorilor și părinților vizează și metodele de comunicare: directorii au invocat utilizarea unei game mai largi de metode și cu o pondere semnificativ mai mare, comparativ cu părinții (Figura 10).

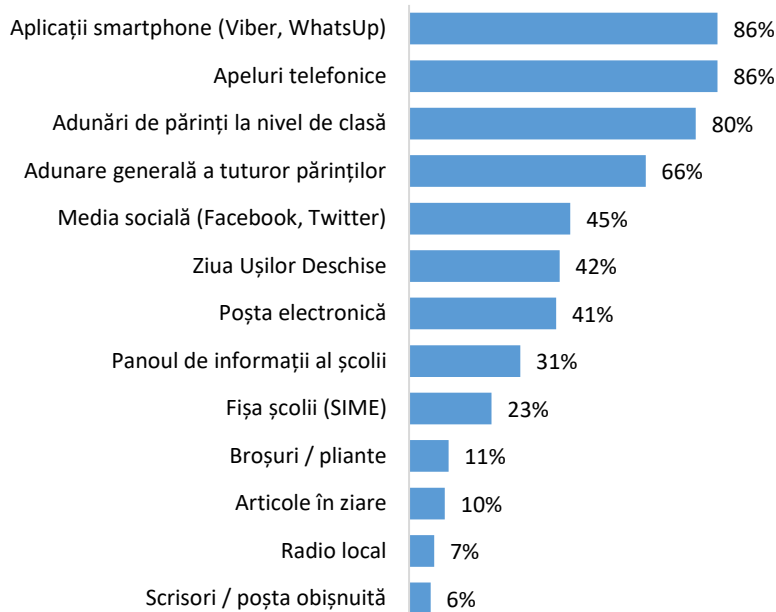
Explicația rezonabilă a acestor diferențe semnificative este că din perspectiva directorilor întrebarea este abordată ca utilizare a metodelor de informare de principiu (metoda de comunicare este menționată chiar dacă a fost utilizată doar într-un singur caz cu un părinte). Din perspectiva părinților întrebarea este abordată în sensul de penetrare a metodelor de comunicare (procentul părinților informați).

În acest context, studiul denotă faptul că școlile aplică

întreg spectru de metode de comunicare, ilustrate în Figura 10, dar cel mai des utilizate sunt cele care au o pondere mai mare de 70% în mențiunile directorilor.

Din perspectiva părinților, metodele de comunicare cu grad înalt de penetrare sunt aplicațiile smartphone (77%), comunicarea cu dirigintele de clasă (75%), adunări de părinți la nivel de clasă (64%) și la nivel de școală (43%).

Aplicațiile smartphone sunt utilizate preponderent de către părinții până la vârsta de 50 ani, cu nivel înalt de studii, în mun. Chișinău, mediul urban și în licee.

Figura 11. Ce canale de comunicare ar trebui să utilizeze școala pentru a ajunge mai bine la Dvs.? (Q5 - Părinți)

Metodele prin care majoritatea părinților ar dori să primească informații despre activitatea școlii și procesul educațional sunt practic similare cu cele care deja se practică, cu excepția apelurilor directe la telefon (menționate de 86% din părinți).

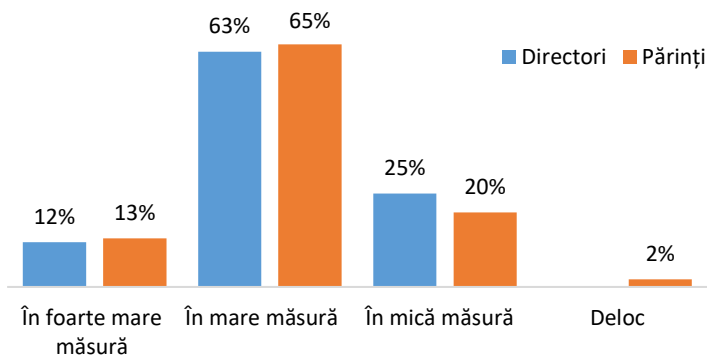
Totodată, aproape fiecare al doilea părinte ar dori să fie informat prin intermediul mediei sociale (în special femeile, părinții tineri și cei care se implică activ în viața școlii), evenimente de genul Ziua Ușilor Deschise (în special femeile, părinții tineri, care au copii în școală primară/gimnazială și cei care au comunicare slabă cu școala)

sau prin poșta electronică (preponderent părinții cu nivel înalt de studii, din mediul urban).

IV. PROCESUL DE IMPLICARE

4.1. Satisfacția privind procesul de implicare a părinților

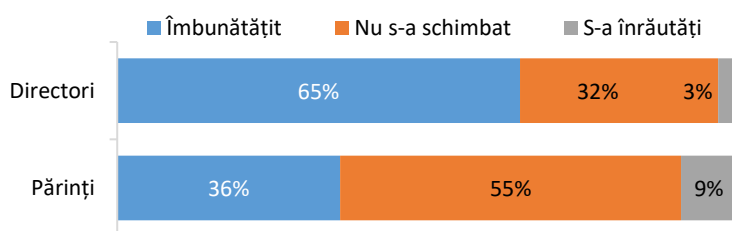
Figura 12. În ce măsură sunteți mulțumit/ă de nivelul de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii? (Q12 – Părinți / Q10 – Directori)

Gradul de satisfacție privind nivelul de implicare al părinților în procesul decizional privind activitatea școlii este practic similar în cazul părinților și directorilor de școli (Figura 12): 75% directori și 78% părinți sunt mulțumiți în foarte mare sau mare măsură față de acest aspect.

Procentul părinților mulțumiți este mai mare în cazul părinților cu nivel înalt de studii, care au comunicare bună cu școala și se implică des în viața școlii.

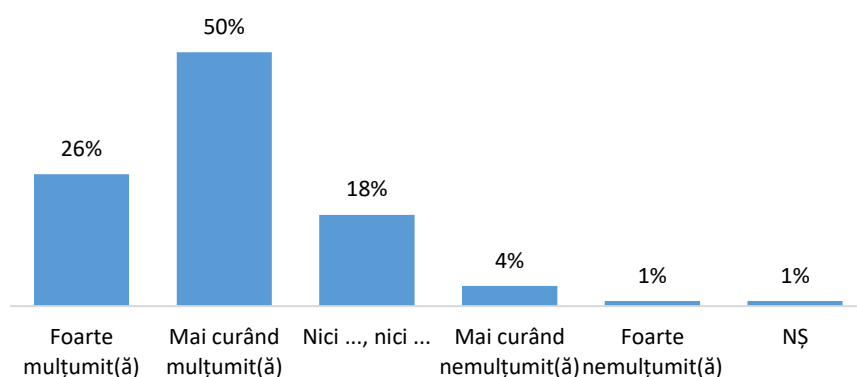
Figura 13. Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii s-a ...? (Q13 – Părinți / Q11 – Directori)

Percepțiile însă diferă în situația când sunt rugați să compare nivelul de implicare din prezent cu cel de acum 3 ani: doar 36% din părinți spun că acesta s-a îmbunătățit, comparativ cu 65% cadre manageriale (Figura 13).

Părinții care susțin că situația s-a îmbunătățit sunt preponderent femei, care au comunicare bună cu școala și se implică des în viața școlii.

Figura 14. În general, în ce măsură sunteți mulțumit(ă) de modul în care școala se consultă și implică părinții în procesul de luare a deciziilor? (Q23 - Părinți)

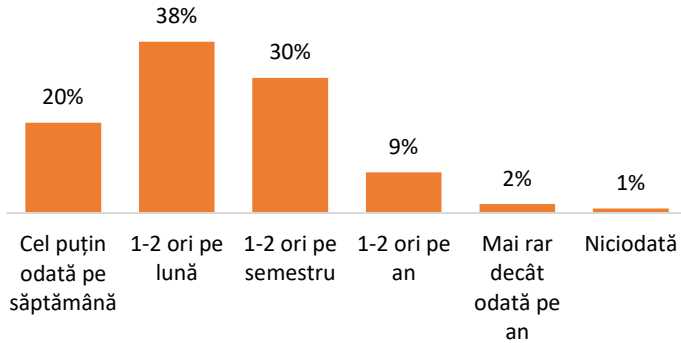
Satisfacția privind gradul de implicare al părinților în procesul decizional privind activitatea școlii este în concordanță cu nivelul de satisfacție față de modul în care școala se consultă și implică părinții în procesul de luare a deciziilor: 76% părinți sunt foarte sau mai curând mulțumiți de acest lucru (Figura 14).

Gradul de mulțumire este mai mare în rândul femeilor,

părinților din regiunea de Sud și Centru, minorităților etnice și celor care au comunicare bună cu școala și se implică des în viața școlii.

4.2. Starea actuală privind implicarea părinților

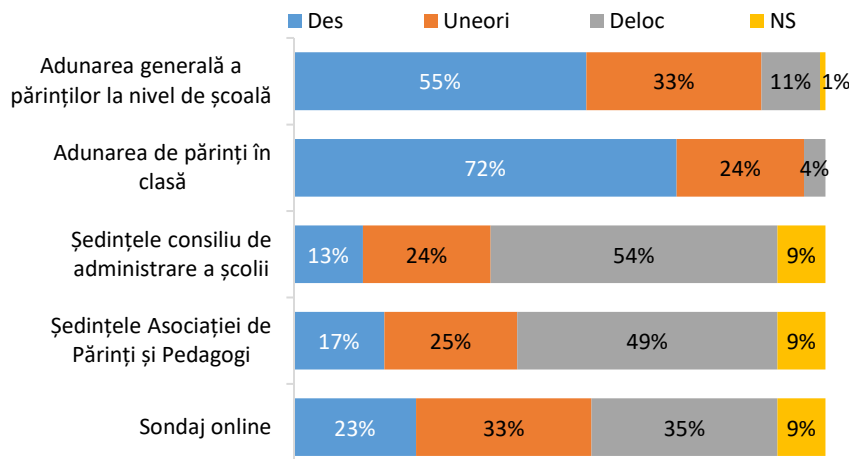
Figura 15. Gândindu-vă la participarea dvs. la viața școlii, cât de des participați în activitățile în care sunt analizate și aprobate deciziile ce țin de viața școlară? (Q11 - Părinți)

Studiul atestă faptul că gradul de implicare al părinților în viața școlii poate fi considerat destul de înalt, din moment ce 58% din părinți confirmă faptul că participă regulat (cel puțin 1-2 ori pe lună) la activități în care sunt analizate și aprobate deciziile ce țin de viața școlară (Figura 15). Din această categorie de părinți activi fac parte în măsură mai mare persoanele cu nivel înalt de studii și venit, care au comunicare bună cu școala și minoritățile etnice.

1/3 din părinți se includ în categoria de părinți cu implicare moderată, implicându-se în viața școlii cel puțin 1-2 ori pe an, dar nu mai des de 1-2 ori pe semestru.

Figura 16. Care sunt formele utilizate de școală pentru a implica părinții în procesul de luare a deciziilor? (Q15 - Părinți)

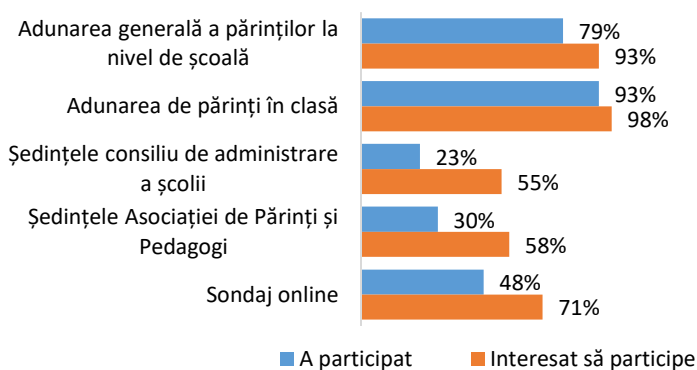

Mecanismele principale utilizate de școli pentru a implica părinții în procesul decizional privind activitatea școlii sunt adunările de părinți la nivel de clasă sau școală și consiliile de administrare a școlii (confirmate, în medie, de 97% din cadre manageriale intervievate) și sondajele online (83%). Ședințele asociațiilor de părinți și pedagogi se practică în fiecare a doua școală.

Sondajul părinților atestă, însă, faptul că un procent semnificativ din părinți nu cunosc despre existența unor mecanisme de implicare a părinților în procesul decizional (Figura 16): 63% nu cunosc despre ședințele consiliilor de administrare a școlii, iar 44% nu cunosc despre sondaje online.

Figura 17. La care dintre aceste forme ați participat în ultimul an școlar / sunteți interesat (ă) să participați? (Q14, 16 - Părinți)

Răspunsuri afirmative

În acest context, adunările de părinți (la nivel de clasă sau școală) reprezintă principalele forme de implicare a părinților în viața școlii (Figura 17). Cel puțin 8 din 10 părinți au participat la adunări de părinți în decursul ultimului an școlar.

Totodată, fiecare al doilea părinte susține că a participat la sondaje online organizate la nivel de școală.

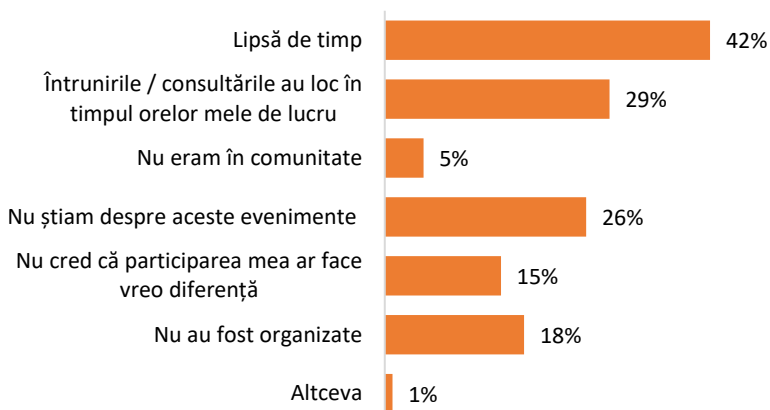
Ședințele consiliilor de administrare a școlii și ale asociațiilor de părinți și pedagogi sunt mai rar practicate. Acestea se organizează mai des (mai mulți părinți au menționat) în

mediul rural și la nivel de școli primare/gimnaziale.

Analiza aprofundată atestă faptul că doar 3% din părinții chestionați nu au participat la nici un mecanism de implicare, iar 11% au participat la toate formele ilustrate în Figura 17, în special femeile, părinții cu nivel înalt de studii, cu vârsta peste 50 ani, din regiunea Nord și Centru, din mediul rural, care au copii în școală primară/gimnazială și care au comunicare bună cu școala.

Figura 18. Ați spus că nu ați participat la careva adunări sau ședințe organizate de școală, care au fost motivele? Răspuns multiplu (Q17 - Părinți)

Eșantion: 813 părinți care nu au participat la careva adunări sau ședințe

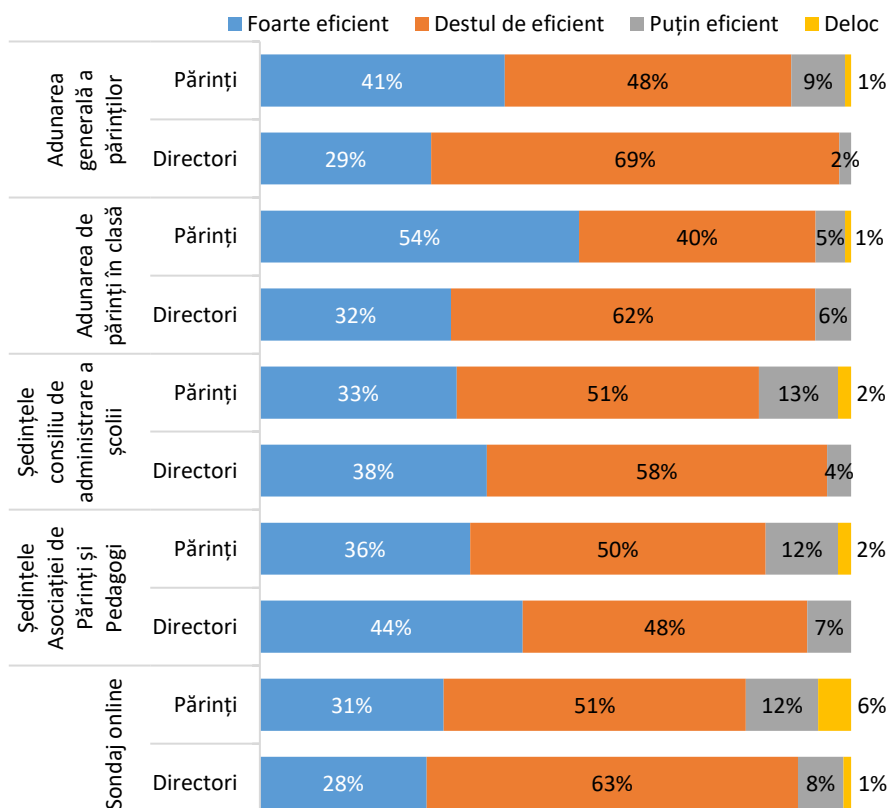
Interesul părinților de a participa în viața școlii prin formele ilustrate în Figura 16 este semnificativ mai mare pentru toate formele de participare, decât participarea de facto. Astfel, practic fiecare al doilea părinte este interesat să participe la ședințele consiliilor de administrare a școlii și ale asociațiilor de părinți și pedagogi, iar 3/4 au exprimat interesul față de sondaje online.

La general, 90% din părinți nu au participat cel puțin la o formă de implicare din cele ilustrate în Figura 17. Motivul principal care a determinat neparticiparea a 42% din acești părinți a fost lipsa de timp. Alte

doă motive importante sunt organizarea ședințelor și adunărilor în timpul orelor de lucru (29%) și necunoașterea despre aceste ședințe sau adunări (26%) – Figura 18.

Figura 19. Cât de eficiente sunt următoarele mecanisme de implicare a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii? (Q18 – Părinți / Q13 – Directori)

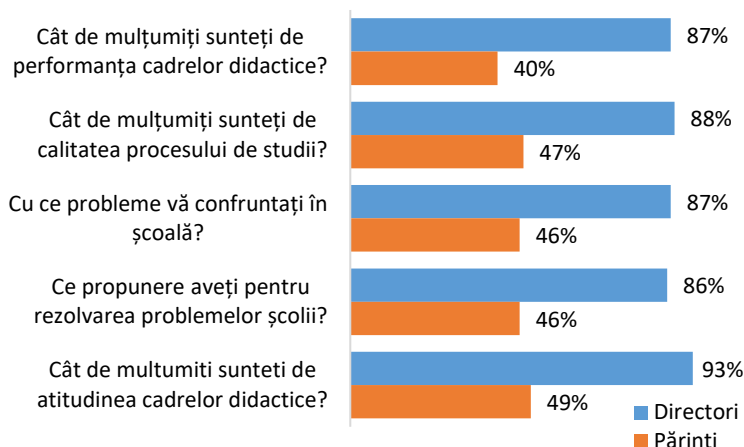
Eșantion: respondenți care spun că la ei există aceste forme de implicare

La întrebarea privind eficiența formelor de implicare, atât în opinia majorității absolute a părinților, cât și în opinia directorilor de școli, toate formele sunt cel puțin destul de eficiente (Figura 19).

Totuși, la o examinare mai nuanțată, părinții acordă preferință adunărilor de părinți în clasă (54% spun că este foarte eficientă) și adunărilor la nivel de școală (41%). Directorii, însă, în proporție semnificativ mai mică le consideră foarte eficiente.

Figura 20. În ultimul an școlar, Dvs. sau soțul/soția ați fost întrebat din partea școlii despre...? (Q21 – Părinți / Q14A – Directori)

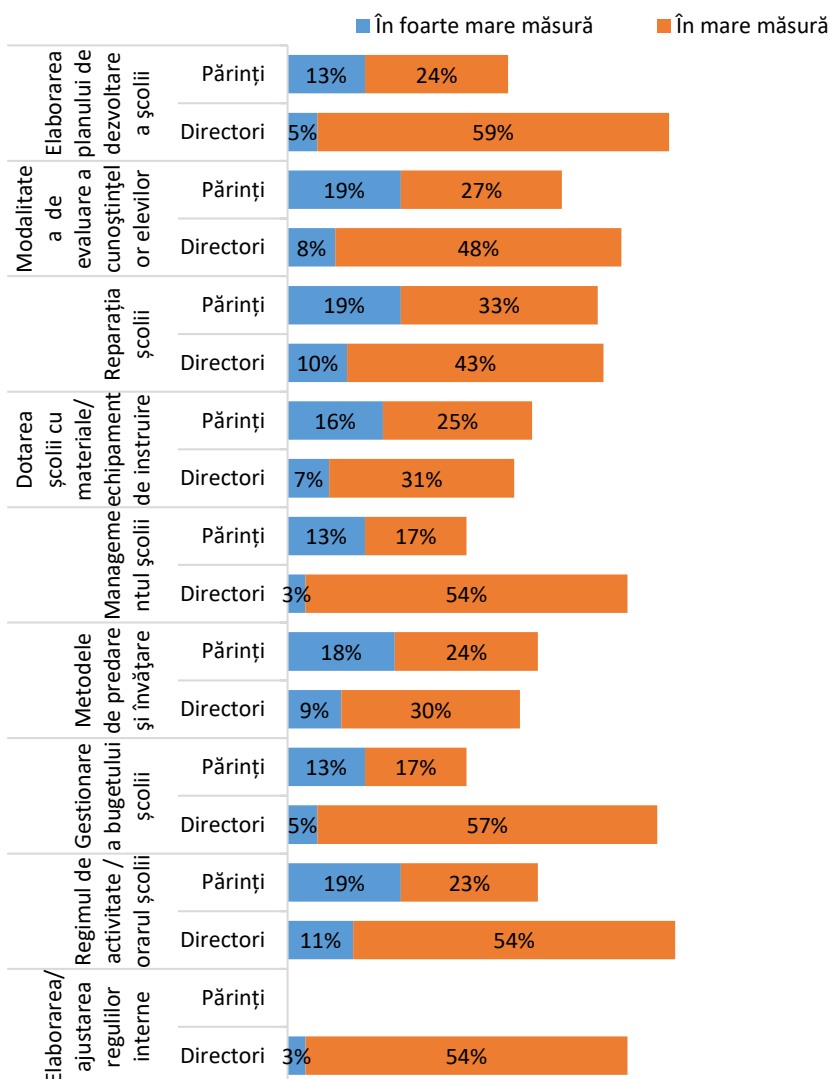

Peste 85 la sută din directori susțin că în școlile lor părinții sunt întrebați despre problemele cu care se confruntă, nivelul lor de satisfacție privind performanța și atitudinea cadrelor didactice, calitatea procesului de studii, precum și sugestiile pe care le au părinții pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă școala (Figura 20).

În acest context, aproape fiecare al doilea părinte a confirmat participarea la acest gen de consultări și măsurări, în special părinții din mediul rural, regiunea Centru și Sud, precum și cei care au comunicare bună cu școala (de 2 ori mai mulți decât cei cu o comunicare medie sau slabă).

Figura 21. În ultimele 12 luni, în ce măsură au fost implicați/consultați părinții și comunitatea în următoarele ...? (Q19 – Părinți / Q14 – Directori)

Diferențele până la 100% reprezintă răspunsurile: în mică / foarte mică măsură, deloc, nu știe

Studiul a măsurat și gradul de implicare a părinților în procese de planificare concrete (Figura 21).

În acest context, sondajul cu directorii școlilor evidențiază faptul că doar 20% din școli implică activ (în foarte mare măsură / în mare măsură) părinții în toate cele 9 procese de planificare, iar 6% nu implică părinții deloc sau în mică măsură la nici un proces de planificare.

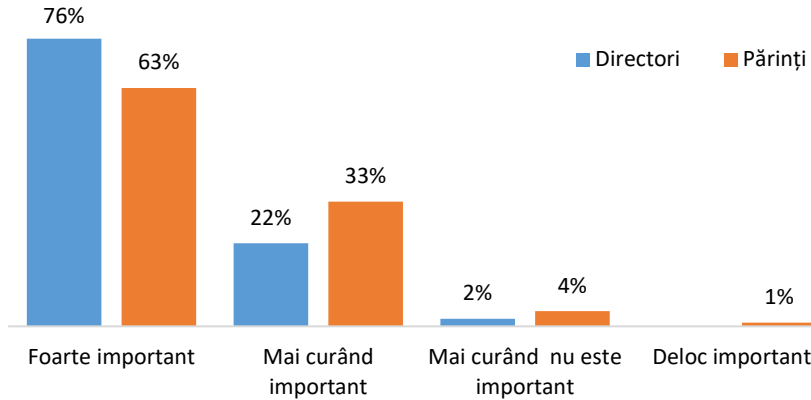
Conform afirmației a peste 60% din directori de școli părinții au fost implicați activ (în foarte mare măsură / în mare măsură) în special la elaborarea planului de dezvoltare a școlii, regimul de activitate / orarul școlii și gestionarea bugetului școlii. Pe de altă parte, părinții susțin că au fost activ implicați în procesul de reparație a școlii, modalitatea de evaluare a elevilor, metode de predare și învățare, dotarea școlii cu materiale și regimul de activitate a școlii.

Analiza aprofundată a gradului de implicare în procesele de planificare la nivel de școală evidențiază faptul că 28% din părinții chestionați nu au fost implicați activ la nici un proces de planificare: în special bărbații, persoanele cu nivel mic de studii, părinții din mediul urban și minoritățile etnice.

Totodată, 21% din părinți s-au implicat activ la toate procesele de planificare ilustrate în Figura 21, în special părinții din regiunea Centru și mun. Chișinău și cei care au comunicare bună cu școala.

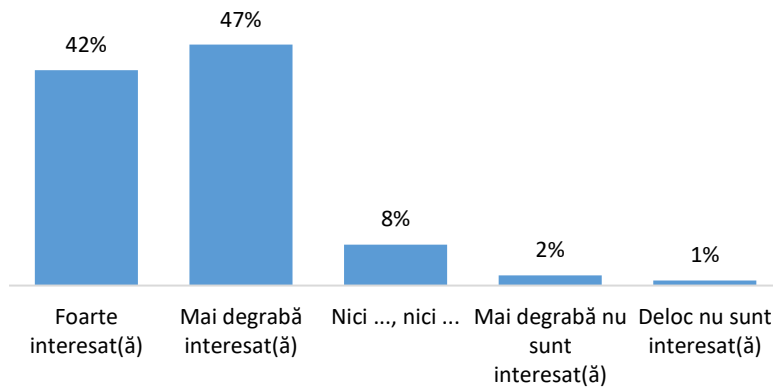
4.3. Așteptările părinților privind procesul de implicare

Figura 22. Cât de importantă, este în viziunea Dvs., implicarea părinților în procesul decizional privind activitatea școlii pentru sporirea reușitei și a calității studiilor? (Q9 – Părinți / Q9 – Directori)

Viziunile directorilor de școli privind importanța implicării părinților în procesul decizional privind activitatea școlii pentru sporirea reușitei și a calității studiilor se pliază perfect cu viziunile părinților (Figura 22). Astfel, 96 la sută din părinți și 98 la sută din directori consideră această necesitate drept foarte importantă (majoritatea) sau mai curând importantă.

Figura 23. Cât de mult sunteți interesat(ă) personal să participați în procesul de luare a deciziilor la nivel de școală? (Q10 - Părinți)

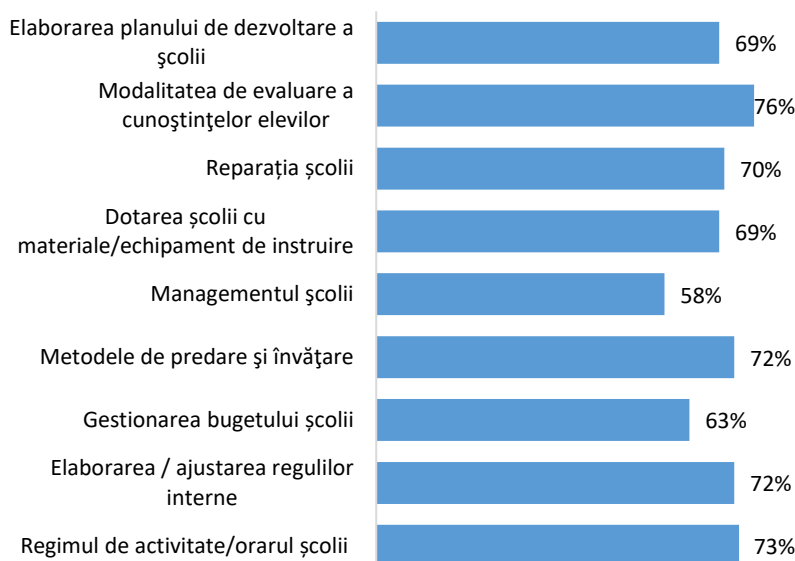

În concordanță cu viziunile exprimate mai sus este și gradul de interes al părinților de a participa la procesul de luare a deciziilor la nivel de școală: 89% sunt foarte sau mai degrabă interesați de acest lucru (Figura 23).

Nivelul de interes este mai mare totuși la femei, părinții cu nivel mic și mediu de studii, cei care au copii la treapta primară sau gimnazială și părinții care se

implică des în viața școlii.

Figura 24. Doriți să fiți consultat în mod regulat în aceste procese de planificare? (Q20 - Părinți)

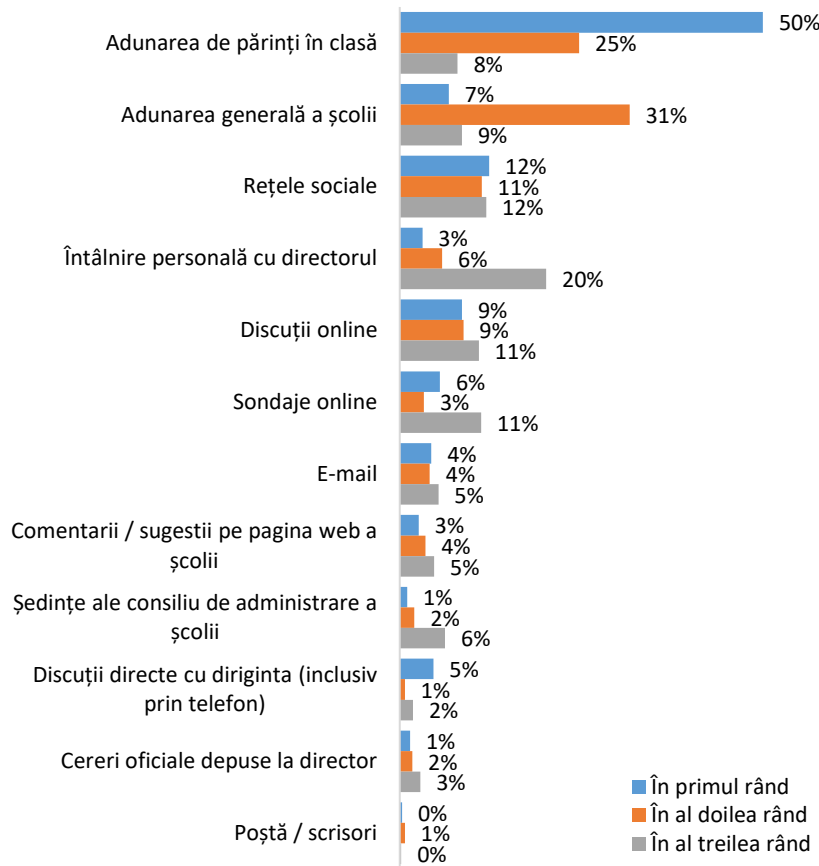

În acest context, marea majoritate a părinților sunt interesați să fie consultați în aproape toate procesele de planificare la nivel de școală ilustrate în Figura 24.

Analiza aprofundată reflectă faptul că 14% din părinți nu doresc să se implice în nici un proces de planificare, iar 52% - în toate procesele de planificare ilustrate în Figura 24.

Categoriile de părinți mai activi în acest sens sunt părinții din regiunea Centru și Sud și care deja se implică des sau moderat în viața școlii.

Figura 25. Cum doriți să vă exprimați opinia? (Q22 - Părinți)

Metodele preferate de părinți în procesul de implicare în viața școlii sunt adunările de părinți la nivel de clasă (82%) și la nivel de școală (47%), Figura 25. Adunările sunt preferate în mod special de părinții cu nivel mic și mediu de studii, din mediul rural.

În jur de 20%-30% din părinți optează și pentru alte metode (preponderent moderne): rețelele sociale, discuții online, întâlniri personale cu directorul sau sondaje online.

Sondajele sunt preferate în special de către părinții cu nivel înalt de studii, din mun. Chișinău, rezidenți ai mediului urban, care au copii la treapta de liceu.

V. FIȘA INSTITUȚIEI

5.1. Nivelul de cunoaștere și implicare

Figura 26. Ați auzit despre serviciul oferit de Ministerul Educației – Sistemul Informațional de Management în Educație <https://sime.md/> / L-ați accesat vreodată? (Q24-25 - Părinți)

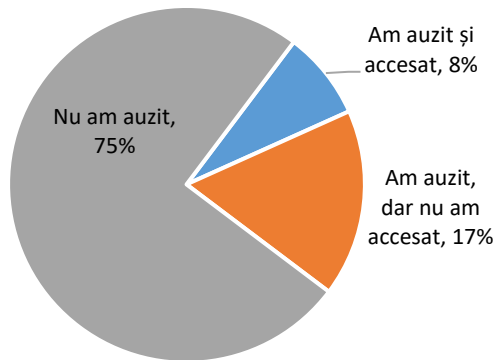

Figura 27. Cunoașteți că școala dvs. are o fișă a școlii? / Părinții sunt informați despre fișa școlii? (Q26 – Părinți / Q15 – Directori)
Eșantion: 96 directori ce au indicat că au fișă școlii

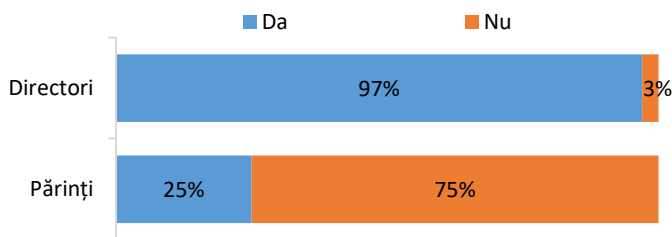
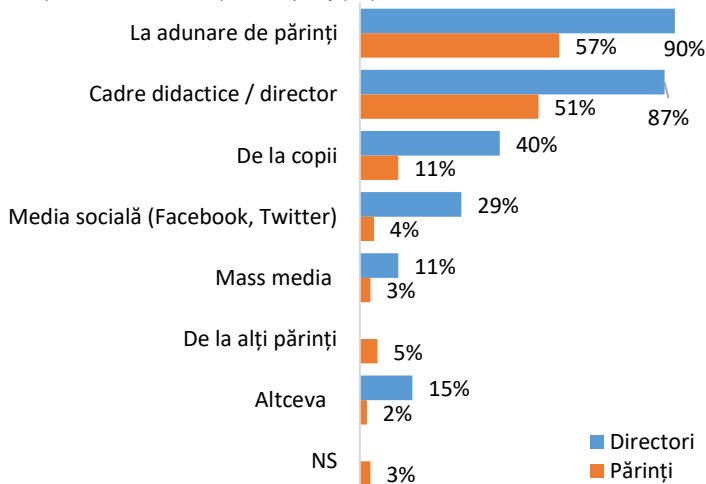

Figura 28. De unde ați aflat despre fișa școlii? / Cum sunt informați părinții despre fișa școlii? (Q27 – Părinți / Q18 – Directori)

Eșantion: 93 directori ce au indicat că au informat părinții despre fișa școlii/ 228 părinți ce au indicat că știu despre fișa școlii

Fiecare al patrulea părinte chestionat a auzit despre Sistemul Informațional de Management în Educație <https://sime.md> (Figura 26). În această categorie se includ preponderent părinții cu nivel înalt de studii (de 2 ori mai mulți decât cu nivel inferior de studii), părinții care au comunicare bună cu școala și cei ce se implică des în viața școlii.

Dintre cei care au auzit de <https://sime.md>, fiecare al treilea părinte (sau 8% din total părinți chestionați) a accesat cel puțin odată această aplicație. Utilizatorii <https://sime.md> sunt preponderent femeile și persoane cu nivel înalt de studii.

Similar cu nivelul de cunoaștere a <https://sime.md> este și nivelul de cunoaștere al Fișei școlii (fiecare al patrulea părinte) – Figura 27. Existența Fișei instituției este cunoscută mai mult în mediul rural și în grupul majorității etnice.

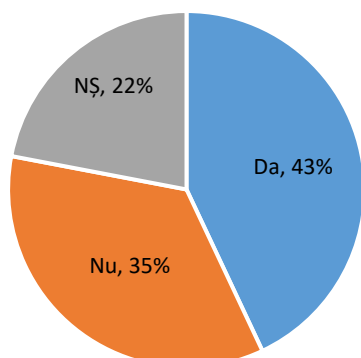
O altă constatare a studiului este că 3% din directori chestionați nu cunosc faptul că școala lor are Fișa instituției.

Mecanismele principale de informare a părinților despre Fișa instituției sunt adunările de părinți și cadrele didactice (Figura 28), majoritatea părinților fiind informați prin aceste surse.

Sursele secundare de informare sunt înșși copiii și media socială. Copiii au fost sursă de informare preponderent pentru bărbați, părinți tineri, cu nivel mic de studii și cei care au comunicare slabă cu școala.

Figura 29. A organizat școala dvs. activități pentru prezentarea și analiza fișei școlii? (Q28 - Părinți)

Eșantion: 228 părinți ce au indicat că știu despre fișa școlii

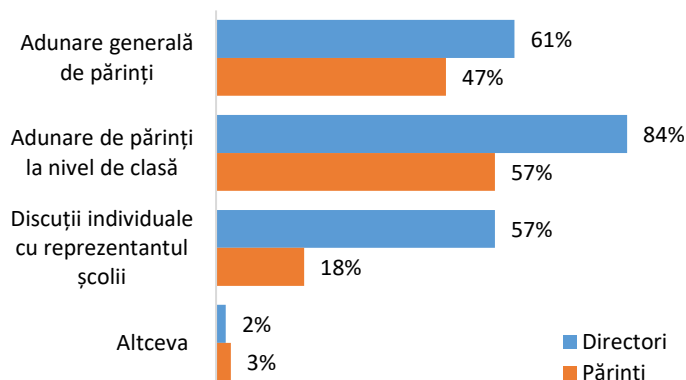
Dintre părinții care știu despre Fișa instituției, 43% (sau 11% din total părinți chestionați) afirmă că școala lor a organizat activități pentru prezentarea și analiza Fișei instituției (Figura 29).

3% din cadre manageriale chestionate susțin că la ei în școală nu se organizează activități de informare a părinților despre Fișa școlii.

Mai mult ca atât, în fiecare a doua școală părinții nu sunt implicați practic deloc în discutarea conținutului Fișei școlii, conform afirmațiilor directorilor chestionați.

Figura 30. Prin ce mijloace au fost/sunt implicați părinții în discutarea conținutului fișei? (Q29 – Părinți / Q20 – Directori)

Eșantion: 93 directori ce au indicat că au informat părinții despre fișa școlii/ 98 părinți ce au indicat că știu despre fișa școlii și au fost implicați în analiza conținutului

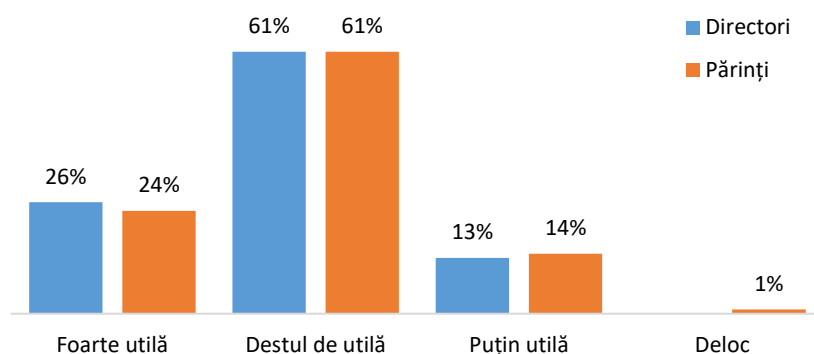
Mecanismele principale de implicare a părinților în discutarea conținutului Fișei instituției sunt cele tradiționale: adunări de părinți la nivel de clasă sau la nivel de școală (Figura 30).

În cazul când părinții sunt implicați în discutarea conținutului Fișei școlii, 82% directori de școală afirmă că opiniile și sugestiile părinților sunt luate în considerare.

5.2. Percepții privind eficiența fișei

Figura 31. Cât de utilă / eficientă este fișa instituției ca instrument de informare a părinților și comunității? (Q30 – Părinți / Q22 – Directori)

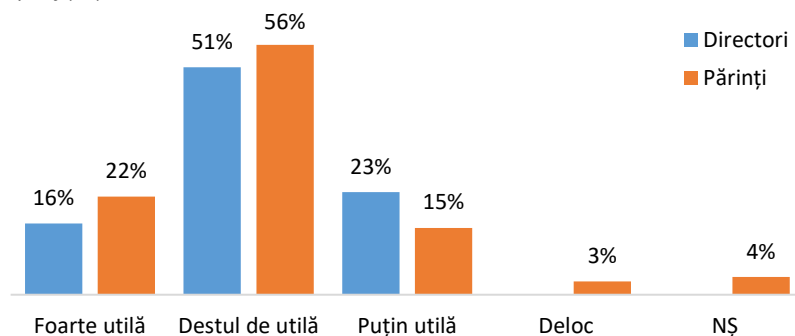
Eșantion: 96 directori ce au indicat că au fișa școlii / 228 părinți ce au indicat că știu despre fișa școlii

Utilitatea Fișei instituției în calitate de instrument de informare a părinților și comunității este apreciată de majoritatea absolută atât a părinților (85%), cât și cadrelor manageriale (87%) – Figura 31.

Figura 32. Cât de utilă / eficientă este fișa instituției ca instrument de colectare a opiniilor și sugestiilor de la părinți și comunitate, privind calitatea instruirii? (Q31 – Părinți / Q23 – Directori)

Eșantion: 96 directori ce au indicat că au fișa școlii / 228 părinți ce au indicat că știu despre fișa școlii

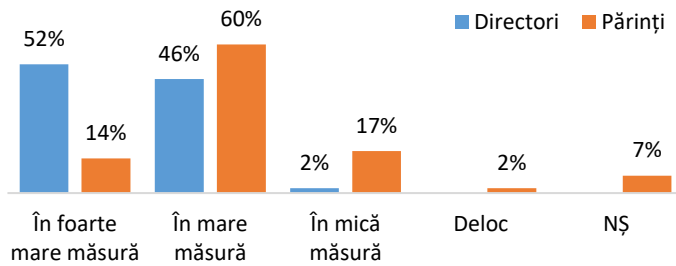
În același timp, utilitatea Fișei instituției în calitate de instrument de colectare a opiniilor și sugestiilor de la părinți și comunitate, privind calitatea instruirii, este apreciată de un procent mai mic de părinți (78%) și, în special, cadre manageriale (67%) – Figura 32.

În acest context menționăm că 6% din cadrele manageriale intervievate nu sunt mulțumite de conținutul informativ al Fișei școlii.

VI. RECEPTIVITATEA ȘCOLII

6.1. Satisfacția privind receptivitatea

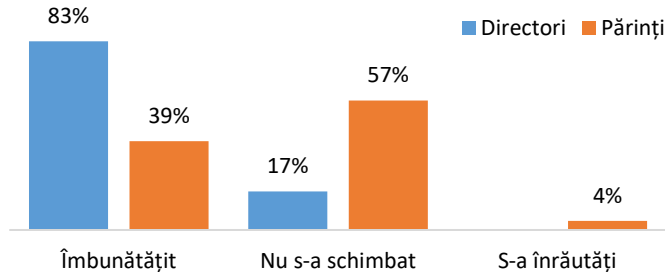
Figura 33. În ce măsură școala dvs. este receptivă la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii? (Q32 – Părinți / Q24 – Directori)

Datele studiului, cu privire la receptivitatea școlii la opiniile și sugestiile părinților privind procesul educațional și activitatea școlii, evidențiază o discrepanță semnificativă în opiniile părinților și directorilor de școli chestionați: 74% părinți susțin că școala este receptivă în foarte mare sau mare măsură, comparativ cu 98% directori. Mai mult ca atât, discrepanța este de aproape 4 ori mai mare în cazul calificativului *în foarte mare măsură* receptivă (Figura 33).

Totodată, aproape fiecare al cincilea părinte este nemulțumit de receptivitatea școlii, în special părinții de sex masculin, până la vârsta de 50 ani, cu reședință în mediul urban, în mun. Chișinău și regiunea Nord, cei care au comunicare slabă cu școală și implicare inactivă.

Figura 34. Comparativ cu 3 ani în urmă nivelul de receptivitate a școlii la opiniile și sugestiile dvs. privind procesul educațional și activitatea școlii s-a ...? (Q33 – Părinți / Q25 – Directori)

Discrepanțe mari între opiniile părinților și cadrelor manageriale se atestă și la întrebarea privind evoluția receptivității școlii comparativ cu 3 ani în urmă: 83% directori susțin că aceasta s-a îmbunătățit față de 39% părinți (Figura 34).

Îmbunătățirea receptivității școlii este raportată mai des de către părinții din afara mun. Chișinău, cu reședință în mediul rural, cei care au comunicare bună cu școala și implicare activă în viața școlii.

Analiza corelată atestă faptul că jumătate din părinții mulțumiți în prezent de receptivitatea școlii afirmă că nivelul de receptivitate s-a îmbunătățit față de 3 ani în urmă, iar cealaltă jumătate susține că nu s-a schimbat (adică și cu 3 ani în urmă școala era receptivă).

6.2. Starea actuală privind interacțiunea școlii cu părinții

Figura 35. În ultimul an școlar dvs. personal v-ați adresat la școală cu vreo opinie, sugestie privind procesul educațional și activitatea școlii? (Q34 - Părinți)

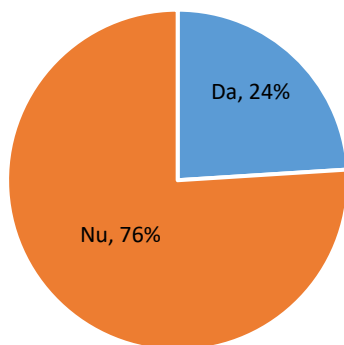
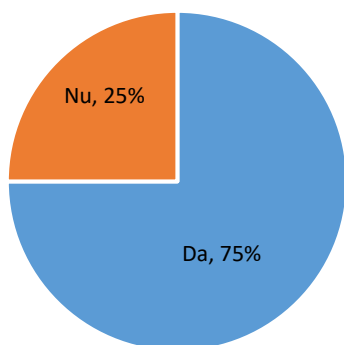

Figura 36. A fost luată în considerare opinia / sugestia dvs.? (Q34.1 - Părinți)

Eșantion: 221 părinți ce au indicat că s-au adresat la școală cu vreo opinie, sugestie privind procesul educațional și activitatea școlii

În continuare părinților li s-a adresat o serie de întrebări privind interacțiunea lor cu școala în ultimul an de studii.

Astfel, fiecare al patrulea părinte s-a adresat la școală cu anumite opinii și sugestii privind procesul educațional și activitatea școlii (Figura 35).

În funcție de profilul socio-demografic, sugestiile și opiniile pentru școală au fost adresate preponderent de părinți cu nivel înalt de studii, cei care au comunicare slabă cu școala și părinții care se implică activ în viața școlii.

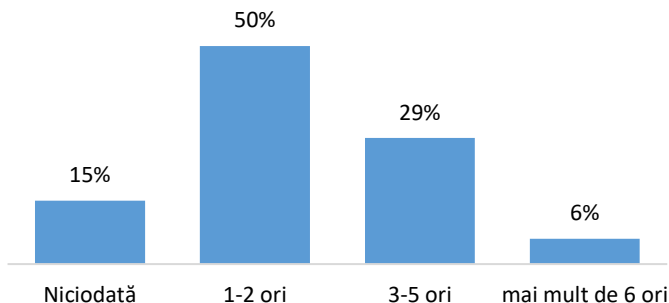
Sugestiile și opiniile părinților la adresa școlii au fost luate în considerare în cazul a 75% din părinți (Figura 36), în special în cazul părinților din mediul rural, cu reședință în afara mun. Chișinău, care au comunicare bună cu școala și se implică activ în viața școlii.

În acest sens, principalele schimbări care s-au produs la nivel de școală în urma sugestiilor din partea părinților (conform afirmațiilor cadrelor manageriale) se rezumă la următoarele:

Reparația sălilor de sport, festive, claselor, cantinei, WC	36%
Participarea la diferite proiecte/ implicarea mai activă a părinților/ relația părinte-profesor	26%
Alimentarea copiilor	18%
Baza tehnico-materială	16%
Activități extracurriculare	15%
Amenajarea terenurilor sportive, terenurilor aferente școlii	13%
Orele opționale au fost revizuite la cerea părinților	7%
Schimbarea mobilierului	6%
Disciplina s-a îmbunătățit/ reducerea absenteismului	6%
Orarul lecțiilor	6%
Relația profesor-elev mai bună	4%
Uniforma școlară	4%
Asigurarea cu transport	3%
Introducerea de noi specialități	3%
Metodele de predare ajustate la diferite situații	2%
Asigurarea cu pază (camere video)	2%
Angajarea tinerilor specialiști	2%

Figura 37. De câte ori Dvs. personal (sau alt părinte al copilului) ați fost la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar? (Q35 - Părinți)

Eșantion: 221 părinți ce au indicat că s-au adresat la școală cu vreo opinie, sugestie privind procesul educațional și activitatea școlii

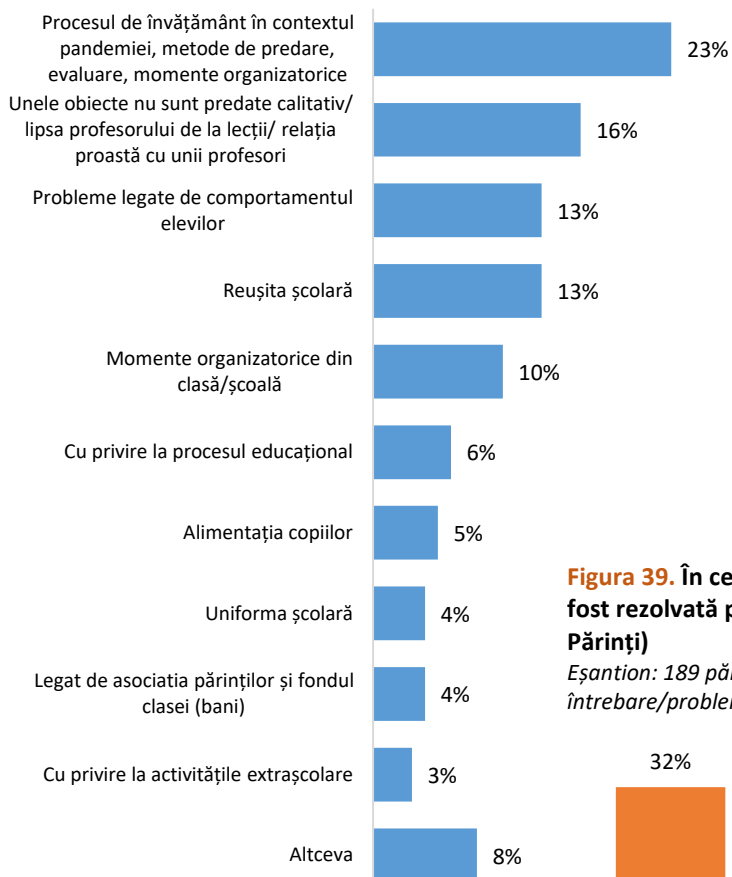

50% din părinți sau adresat cel puțin 1-2 ori la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar (Figura 37). 2% din părinți s-au adresat de 10 ori și mai mult.

În medie, un părinte a abordat școala de 2,6 ori în decursul ultimul an școlar.

Figura 38. Cu ce probleme / solicitări / întrebări Dvs. personal (sau membrii familiei) ați fost la școală în ultimul an școlar? (Q35.1 - Părinți) Întrebare deschisă

Eșantion: 189 părinți ce au indicat că au fost la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar

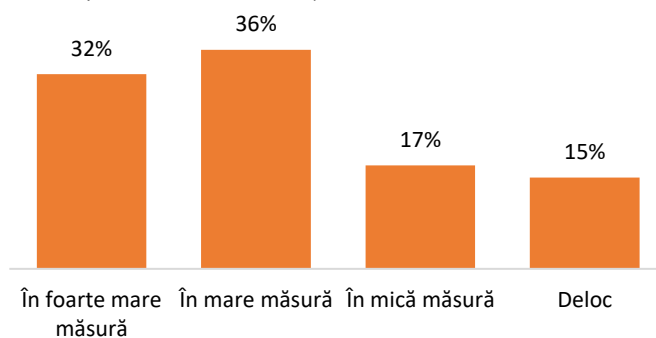
Problema principală care a determinat părinții să abordeze școala a fost legată de pandemia cauzată de COVID-19 (23%) – Figura 38.

Alte probleme importante au vizat performanța și atitudinea cadrelor didactice (16%), comportamentul și reușita elevilor (câte 13%).

În acest context, menționăm că majoritatea părinților care s-au adresat cu probleme la școală au rămas mulțumiți de modul în care școala a soluționat problema / problemele (Figura 39).

Figura 39. În ce măsură ați fost mulțumit de modul în care a fost rezolvată problema / întrebarea / solicitarea dvs.? (Q36 - Părinți)

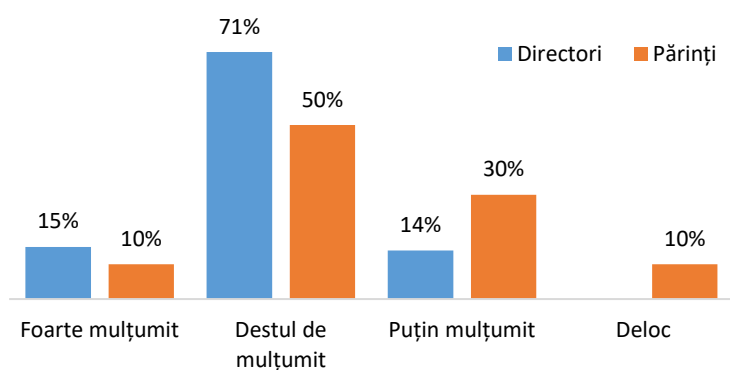
Eșantion: 189 părinți ce au indicat că au fost la școală cu o întrebare/problemă în ultimul an școlar

VII. SITUAȚIA PANDEMICĂ

7.1. Satisfacția privind gestionarea studiilor

Figura 40. În ce măsură sunteți mulțumit de modul în care este gestionat procesul de studii pe timp de pandemie? (Q37 – Părinți / Q28 – Directori)

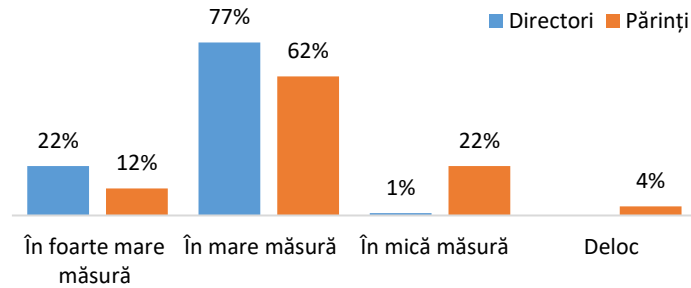

Discrepanțe între opiniile cadrelor manageriale și părinților se atestă și la nivel de satisfacție privind gestionarea procesului de studii pe timp de pandemie: 86% directori sunt mulțumiți de acest lucru, comparativ cu 60% părinți (Figura 40).

Ponderea părinților nemulțumiți de procesul de studii pe timp de pandemie este mai mare în grupul părinților cu nivel mic al venitului, cei care au comunicare slabă cu școala și care nu se implică în activitatea școlii.

7.2. Interacțiunea școlii cu părinții în perioada pandemiei

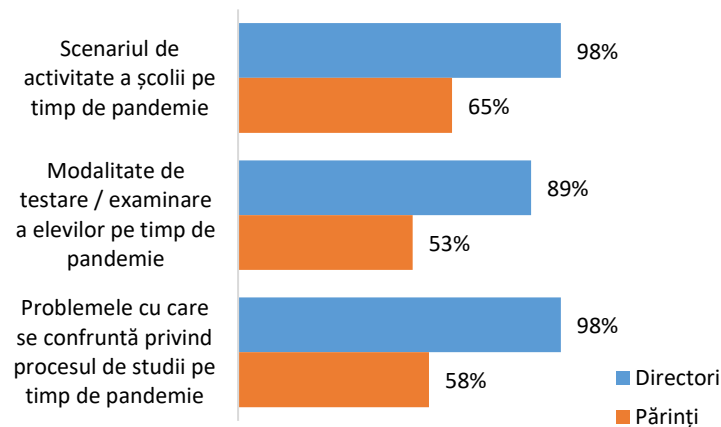
Figura 41. În ce măsură sunteți mulțumit/ă de calitatea informațiilor pe care le primiți despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie? (Q38 – Părinți / Q29 – Directori)

74% din părinți și 99% directori de școală sunt mulțumiți de calitatea informațiilor pe care părinții le primesc despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie (Figura 41). Pe de altă parte, 1 din 4 părinți nu este satisfăcut de informația primită.

Ponderea părinților nemulțumiți de calitatea informațiilor pe care le primesc despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie este mai mare în grupul părinților de sex masculin, etnie majoritară, cei care au comunicare slabă cu școala și care nu se implică în activitatea școlii.

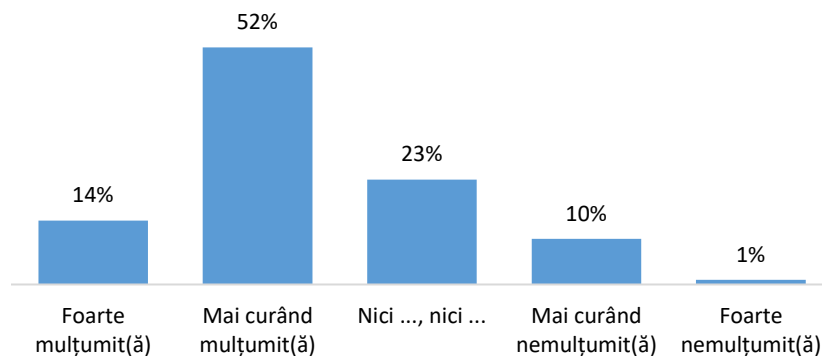
Figura 42. Dvs. sau soțul/soția ați fost întrebat din partea școlii despre...? / Au fost întrebați părinții despre ...? (Q39 – Părinți / Q30 – Directori)

Studiul confirmă faptul că școlile s-au consultat activ cu părinții despre procesul educațional pe timp de pandemie: scenariul de activitate a școlii, modalitatea de testare a elevilor și problemele cu care se confruntă părinții privind procesul de studii. Consultarea școlii în această privință a fost confirmată de cel puțin fiecare al doilea părinte chestionat (Figura 42).

La general, consultarea s-a făcut preponderent cu părinții care au comunicare bună cu școala și cei care se implică activ în viața școlii.

Figura 43. În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de modul în care școala s-a consultat / implicat părinții în luarea deciziilor despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie? (Q40 - Părinți)

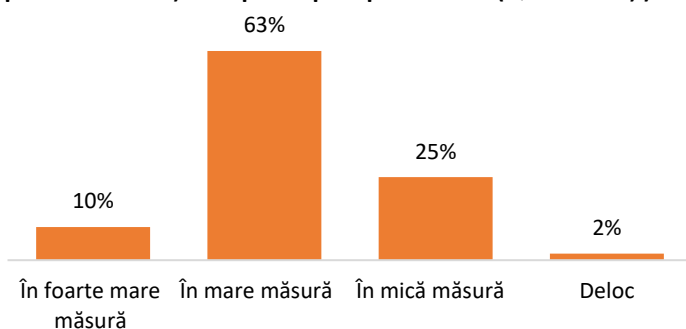

În concordanță cu datele privind actul de consultare, 66% din părinți au rămas mulțumiți de modul în care școala s-a consultat / implicat părinții în luarea deciziilor despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie (Figura 43).

La general, ponderea părinților nemulțumiți de procesul de implicare a părinților este mai mare în rândul părinților cu nivel mic de studii, care au comunicare slabă cu școala și

nu se implică activ în viața școlii.

Figura 44. În ce măsură sunteți mulțumit/ă de receptivitatea școlii la opiniile și sugestiile dvs. despre activitatea școlii și procesul educațional pe timp de pandemie? (Q41 - Părinți)

Cu privire la gradul de mulțumire a părinților față de receptivitatea școlii la opiniile și sugestiile părinților pe timp de pandemie, 73% din părinți sunt mulțumiți de acest lucru în măsură mare sau foarte mare (Figura 44).

Totodată, fiecare al patrulea părinte nu este satisfăcut de receptivitatea școlii, în special părinții de sex masculin, care au comunicare slabă cu școala și nu se implică activ în viața școlii.

Comparativ cu opinia părinților, 99 la sută din cadrele manageriale chestionate susțin

că școala este receptivă la sugestiile părinților pe timp de pandemie.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzia 1 – generală

Nivelul mai mare de satisfacție față de procesul de informare, implicare și receptivitatea școlii este semnificativ mai mare în cazul tuturor variabilelor de interacționare pentru părinții care susțin că au comunicare bună cu școala și se implică activ în viața școlii. Altfel spus, odată cu creșterea nivelului de comunicare și de implicare a părinților în raport cu școala, crește proporțional și nivelul de satisfacție față de procesul de studii și calitatea educației, în general.

Recomandarea 1 – generală

Consolidarea și diversificarea procesului de comunicare și implicare activă a părinților în procesul decizional privind activitatea școlii și activitatea școlii în general.

Totodată, se recomandă realizarea repetată (fiecare 1-2 ani) de studii de acest gen (de rând cu formularea unui set de indicatori de performanță), deoarece oferă o serie de avantaje:

- cunoașterea dinamicii indicatorilor de performanță privind percepția față de procesul de studii și calitatea educației din partea actorilor implicați (cadre manageriale, cadre didactice, părinți și elevi);
- identificarea și reacționarea promptă a punctelor forte și slabe în procesul de studii, calitatea educației și interacțiunea școlii cu părinții și elevii;
- cunoașterea și elaborarea de politici, măsuri și acțiuni în domeniul educației pe bază de date factologice din surse primare.

Pentru reflectarea imaginii complete a procesului de studii se recomandă includerea în categoria de respondenți și a cadrelor didactice și a elevilor.

Se recomandă ca instrumentele utilizate să conțină un set stabil / un nucleu de indicatori / întrebări care să măsoare performanța generală a procesului de studii și calitatea educației din perspectiva actorilor implicați, combinat cu un set de întrebări care să varieze în funcție de contextul în care se face studiul / măsurarea.

Concluzia 2

Indicatorul de impact folosit pentru măsurarea schimbărilor datorate activităților și intervențiilor proiectului prin intermediul studiului cu părinții în forma în care a fost formulat nu este suficient din punct de vedere cantitativ și calitativ pentru a reflecta situația reală.

Recomandarea 2

Pentru reflectarea deplină a schimbărilor unui proiect / program care se măsoară prin intermediul sondajelor este necesar un set de indicatori (nu doar un indicator) cu diferite nivele de sensibilitate a percepțiilor măsurate.

Concluzia 3

Lipsa unui studiu base-line (studiu inițial) face mai dificilă și mai puțin exactă / corectă măsurarea impactului unui proiect / program și schimbărilor care sunt determinate în măsură mai mare de către activitățile programului.

Recomandarea 3

Înainte de începerea activităților și intervențiilor unui proiect / program se recomandă realizarea unui studiu base-line / inițial care să ofere, pe de o parte, valori de referință și, pe de altă parte, date pentru eventuale ajustări ale activităților și intervențiilor planificate.

Concluzia 4

Sondajul constată un interes înalt (semnificativ mai înalt decât nivelul de implicare de facto) de implicare în viața școlii și procesul decizional din partea părinților. Formele preferate de către părinți de implicare în

procesul decizional sunt adunările de părinți. Totuși, un număr mare din părinți nu au posibilitate să se implice în viața școlii prin diferite forme din cauza că nu sunt informați despre aceste opțiuni sau din motivul că acestea au loc în timpul orelor de lucru.

Recomandarea 4

Se recomandă diversificarea formelor de implicare a părinților în procesul decizional și informarea despre aceste forme de implicare pentru a acoperi un număr mai mare de părinți. Eventual pot fi utilizate diferite forme de implicare în funcție de preferințele și posibilitățile fiecărui părinte în parte: pe lângă formele tradiționale, cel puțin fiecare al doilea părinte este interesat să participe la ședințele consiliului de administrare a școlii sau ale asociației de părinți și pedagogi, precum și sondaje online. Aceste forme, de altfel, sunt considerate a fi mai eficiente de un procent mai mare de directori decât formele tradiționale de implicare.

Procesele de planificare pentru care este un interes mai accentuat de participare din parte părinților se referă la modalitatea de evaluare a cunoștințelor elevilor, regimul de activitate al școlii, elaborarea sau ajustarea regulamentelor interne, metode de predare și învățare.

Concluzia 5

Fișa instituției este puțin eficientă ca instrument de informare a părinților și de colectare a sugestiilor din partea părinților, din moment ce doar 1 din 4 părinți cunoaște despre existența acesteia. Totodată, doar 2/3 din cadre manageriale apreciază utilitatea acesteia.

Recomandarea 5

Se recomandă îmbunătățirea conținutului Fișei instituției și a canalelor de promovare și colectare de feedback.

Concluzia 6

Studiul identifică diferențe semnificative în aprecierile directorilor de școli și părinți la nivel de mai mulți parametri (informare, implicare și receptivitate). Aceste discrepanțe pot avea cel puțin două explicații rezonabile:

- din perspectiva cadrelor manageriale întrebările sunt abordate ca utilizare a metodelor de informare sau implicare de principiu (metodele de comunicare sau implicare pot fi menționate chiar dacă au fost utilizate doar o singură dată), în timp ce din perspectiva părinților întrebările sunt abordate în sensul de penetrare a metodelor de comunicare și implicare (procentul părinților informați și implicați);
- intenția cadrelor manageriale de a prezenta lucrurile mai bine decât sunt în realitate;

În acest context, percepțiile cadrelor manageriale deseori nu sunt confirmate de percepțiile părinților privind interacțiunea cu școala.

Recomandarea 6

Se recomandă cadrelor manageriale să revizuiască modalitățile și domeniile de implicare a părinților în viața școlii și procesul decizional, precum și să identifice aspecte ce pot fi îmbunătățite la nivel de fiecare școală în parte.

Totodată, se recomandă diseminarea rezultatelor studiului către instituțiile școlare pentru a fi analizate la fiecare instituție în cadrul unor ateliere comune de lucru (între cadrele manageriale, cadrele didactice și părinții). Rezultatele pot fi analizate din perspectiva identificării măsurii în care rezultatele reflectă situația în fiecare școală în parte, a punctelor forte și slabe, precum și stabilirea unui set de indicatori de performanță ce pot fi integrați în planurile de dezvoltare.